THE SMITHS

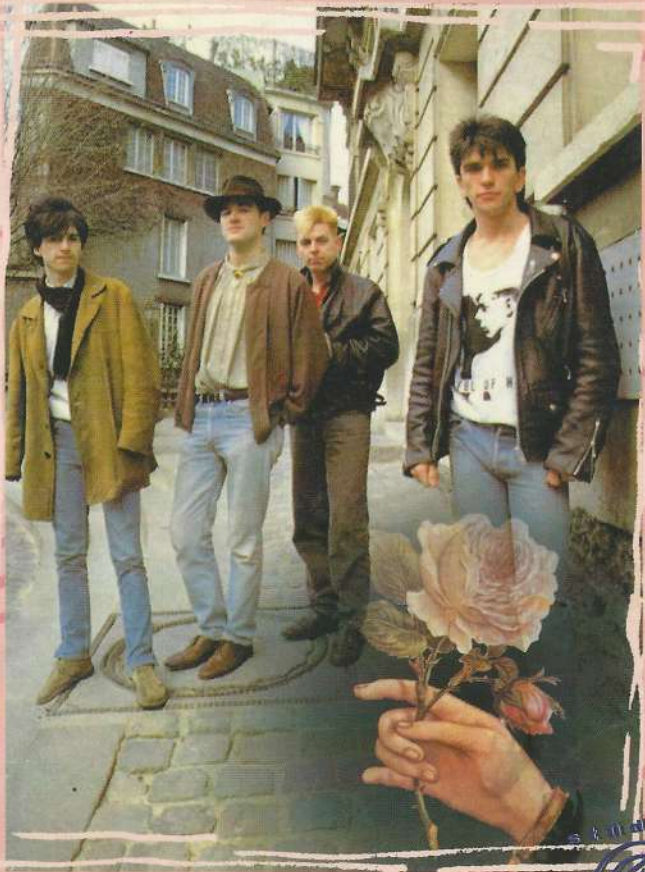

Studyo IMGE
MİNÖR

THE SMITHS

The Smiths
Minör 13
Stüdyo İmge 25

Birinci Basım: Ekim 1996

ISBN 975-7437-24-7

Editör: H. Levent Erseven
Dizi Editörü: Alper Çeker
Kapak Tasarım: Murat "Kobra" Bozkurt
Photoshop Dizayner: Onur Çubuk

© Stüdyo İmge Müzik Yayıncılık
İzin almadan, kaynak göstermeden,
yayınevinin, hazırlayanın ve çevirmenin
adı belirtilmeden kullanılamaz, çoğaltılamaz.

İç Baskı ve cilt: Umut Matbaası

Stüdyo İmge Müzik Yayıncılık Ltd. Şti.
Zeynep Sultan Camii Sok. No:21 Alemdar Mah.
Cağaloğlu - 34410 - İstanbul
Tel ve Fax: (212) 512 16 36 - 512 36 76

THE SMITHS

Hazırlayan
Ahmet Asaf

studyo IMGE
MİNÖR

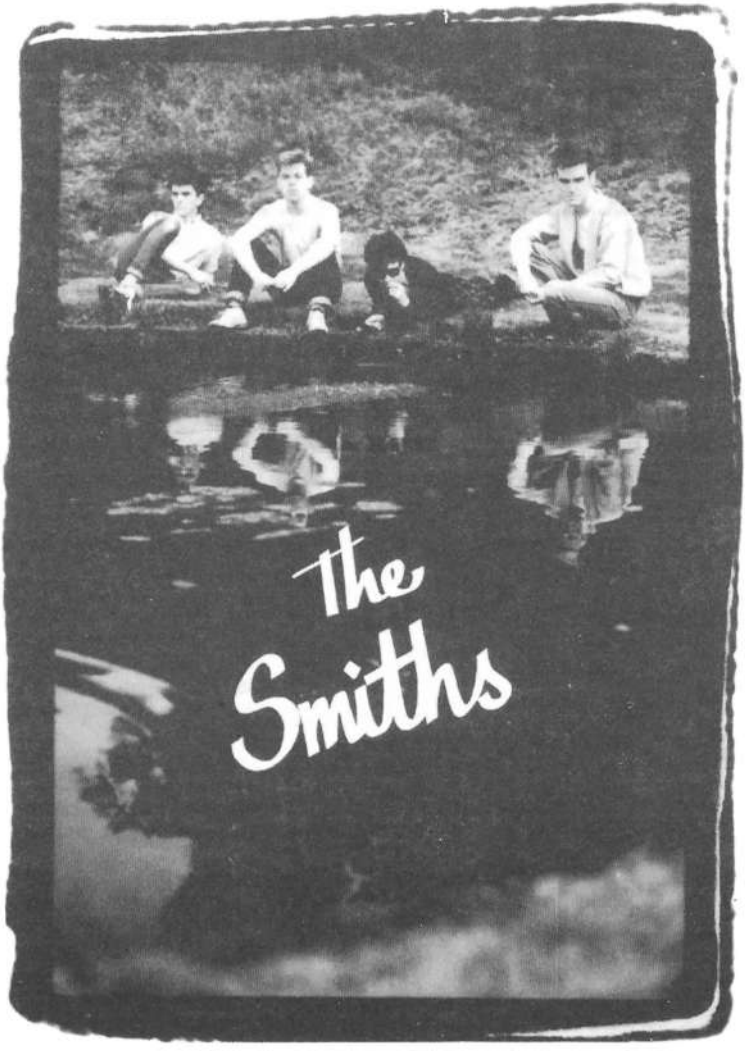
The
Smiths

Bir SONRAKİ DÜNYANIN GRUBU

Günümüzün pop müziği, kolay ulaşılabilen ve çok talep edilen bir kaçış türü olarak üzerinde yorum ve araştırma yapılabilecek pek az değerli şey sunar. Plak şirketlerinin bize "şok taktiğiyle" dayattıkları şeyler iyi hazırlanmış, 'güvenli' ve hafif eğlence materyallerinden daha fazlası değildirler.

The Smiths bu stratejinin içinde kuralın istisnası olarak yer alır. Video-klip çekmeyi ve diğer belirli sunum araçlarını reddetmiş olmalarına karşın son derece başarılı bir liste grubu olarak kalabilmeleri şaşırtıcıdır. Ancak bu "sistemin dışında kalma" tavrında yeni olan bir şey yoktur. The Smiths'in potansiyeli çok daha derinlere uzanır.

Morrissey'in şarkı sözleri yalnızca belirli bir konumu ya da duruşu değil, tüm bir yaşam tarzını içerir. Onun grubun müziğiyle bütünleştirdiği şey yapıcı ve akla uygun bir düşünme tarzıdır. The Smiths müziğinden çok bu düşünce tarzıyla "alternatif"tir.

Her büyük grup gibi The Smiths de bir noktadan sonra kaçınılmaz bir ironiye yakalanmıştır. Ve bu ironiyle birlikte karşı konulmaz bir elitizm de gelir. Çünkü pek az grup hayranlarının bilincini The Smiths'in getirdiği kadar yüksek bir düzeye ulaştırabilmiştir.

1977 punk çılgınlığının yaşandığı bir seneydi. Partiler veriliyor, uyuşturucular kullanılıyor, dansediliyor, tükürülüyor, terleniyor, öpüşülüyordu... Yaşamdan pek fazla beklentisi olmayan genç insanlar birdenbire bir grup kurmakla "bir şey" olabileceklerini keşfediyorlardı.

Ancak bu dönemin çılgınlığı kısa sürdü. Kurulan gruplar arasından ünlenenler sokaktaki adam için ulaşılmaz hale geldiler. Ve geriye onlara ulaşabildikleri ve fırsatların çok yakında göründüğü zamanların anılarıyla yaşayan pek çok üzgün insan kaldı.

Morrissey bu geride bırakılanların mutlak temsilcisiydi. Bir bar entelektüeli ve **New York Dolls** hayranı olarak yapmak istediği şey bir müzik dergisinde yazmaktı. Ancak gönderdiği yazılar birbirleri ardınca geri çevriliyordu. Üstelik sağa sola durmadan mektuplar gönderen biri olarak kötü bir ün de yapmıştı. 1977 yılı boyunca dünyayla ilişkisini mektuplarla sağlıyordu: "Posta ücretlerine zam geldiğinde yaşamımın en büyük krizini yaşadım."

Yıl 1978. Morrissey.

Steven Patrick Morrissey 22 Mayıs 1959'da doğmuş, çocukluğu yoksul mahallelerde gezinmekle geçmişti. Steven "dışardakilere" hayrandı. Oscar Wilde'a ve James Dean'a olan hayranlığı fanatizmin sınırlarına varıyordu. Sanatın bütün dallarında normalin sınırları dışında olan şeyleri seviyordu. Oscar Wilde'ın dünyasında yaşa-

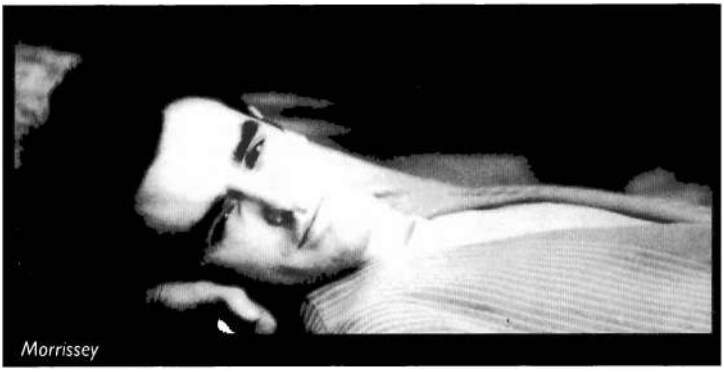
Morrissey

yan bir delikanlı olarak okulundaki serserilerle başının derde girmesini engelleyen tek şey iyi bir sporcu olmasıydı (okulda koşu şampiyonuydu).

1979'da Tony Wilson'ın **Factory Records**'u kurması ve **Factory Club**'ı açmasıyla Manchester rock sahnesi bir yeniden doğuş yaşadı. **Joy Division**'ın, **The Distractions**'ın, **A Certain Ratio**'nun ve Morrissey'nin en sevdiği grup olarak kalan **Ludus**'un ortaya çıktığı dönemdi bu. Joy Division'ın başarısından sonra tanınmamış gruplar Manchester'a akın etmeye başlamışlardı. Ancak pek çoğu hayal kırıklığına uğrayacaktı. Bunlardan biri olan **Victim**'ın bateristi Mike Joyce The Smiths gibi bir grupta yer alacağını o günlerde hayal bile edemezdi herhalde. Ancak Victim'ın anlamlı ismi ("Kurban") ve onlar gibi yüzlercesinin durumu Morrissey'i iş aramaya ikna edemiyordu: "Yapmam gereken kendi işlerimin olduğuna inanıyordum. Bir başkası için çalışmaktansa açlıktan ölmeyi yeğlerdim. Bu düşüncemi savunmak için seve seve can veririm."

1982 Eylül'ünde gitarist Johnny Marr Morrissey'i buldu. Marr yıllarını drum machine'lerle ve portatif stüdyolarla harcamıştı. Bazı beste yapma fikirleri geliştirmiş, ancak bunları kusursuz bir sunum mantığına oturtamamıştı. Bir kaç arkadaşıyla çaldığı zamanlar olsa da hiç bir zaman kendi grubunu kurmamış, vaktini ortalıkta ge-

Marr

zinerek ve Manchester'ın underground dünyasında part-time giysi satıcılığı yaparak geçirmişti. Tanınmış şarkıcılara pazarlamayı düşündüğü bestelerini renklendirecek bir şarkı sözü yazarı arıyordu. Steven Morrissey aradığı adamdı.

Morrissey'in Marr'a verdiği ilk şarkı sözlerinden biri *Suffer Little Children* 'dı. Manchester sokaklarında tabu olmuş bir konuyu, ünlü Moor cinayetlerini ele alan sözlerin cesareti ve Morrissey'in bu hassas konuyu oldukça insani bir şekilde işlemesi Marr'ı çok etkilemişti. Sözler için gelmiş geçmiş en zarif ve karamsar bestelerinden birini yaptı. Kimsenin onların eserlerini temsil edemeyeceğini yavaş yavaş anlıyorlardı. Yeteneklerine karşı sarsılmaz bir inanç geliştirdiler ve ortaklıkları saplantılı bir arayışa dönüştü.

Morrissey ve Marr İngiltere'nin **The Sex Pistols**'dan sonraki en çok ses getiren grubu olmaya karar verdiler. Ancak onları, özellikle Morrissey'i pek ciddiye alan yoktu. Şimdiye kadar hangi işe el atsa becerememiş olan bu etkileyicilikten yoksun gençle alay ediliyordu. Marr'ı ise kimse tanımıyordu.

Kısıtlı olanaklarıyla iki parça kaydetmeyi başardılar: *The Hand That Rocks The Cradle* ve *Suffer Little Children*. Kayıtlar kalite ve profesyonellik açısından oldukça başarısızdı. Ancak bestelerin güzelliği bütün bu yetersizlikleri gölgeliyordu. Morrissey'in sesi-

Andy Rourke

nin güzelliği karşısında, Marr şaşkına dönmüştü. Grubun geri kalanını toparlamak için hemen kolları sıvadı. Andy Rourke adında, bas gitar çalan eski bir okul arkadaşını aradı ve bir buluşma ayarladı. Buluşmada şarkıları ona da dinlettiler ve çok etkilenen Rourke gruba katıldı. Marr bir arkadaşı tarafından tavsiye edilen Mike Joyce'u

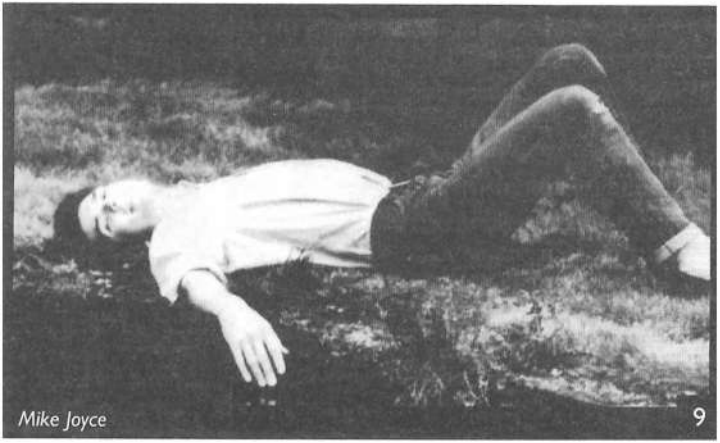

Mike Joyce

da gruba aldı. Grup şaşırtıcı bir kolaylıkla oluşturuluvermişti. Aslında bu kadar kısa bir süre içinde birbirlerini kabullenip uyum sağlayabilmeleri şaşırtıcıydı, çünkü hepsinin de farklı müzik zevkleri vardı: Morrissey 60'ların popunu, **Dusty Springfield**'ı, **Sandy Shaw**'ı seviyordu. Marr onları da dinlemekle birlikte aynı dönemin Amerikan müziğine, **The Byrds**'e, **Martha Reeves**'e ve **James Brown**'a düşkündü. Andy Rourke'un zevkleri **Joni Mitchell**, **Dylan** ve **Neil Young**'la sınırlıyken Mike Joyce hâlâ **The Undertones** tarzı punk'la ilgileniyordu. Grubu kurduktan kısa süre sonra konserlere başladılar.

Günün birinde Marr, Morrissey'in dairesinde otururken Morrissey büyük bir karton parçasını havaya kaldırdı. Kartonun üzerine "The Smiths" yazmıştı. Bunu grup için potansiyel bir isim olarak düşünmemişti ama Marr bu isme bayıldı.

Marr: "O sıralar tüm diğer grupların on beş heceli isimleri var-

1986. Marr arkadaşlarıyla ABD turnesinde bir kuliste.

dı. Sanki hepsi bir araya gelip 'haydi saçlarımızı şöyle kestirip şu giysileri giyelim, böylece insanların hemen kapabilecekleri bir görüş oluştururuz' demişlerdi. Biz bunun grup elemanlarını birbirlerinden ayırdedilmez yaptığını düşünüyorduk ve yalnızca hep birlikte normal bir şekilde tanınabilecek dört birey istiyorduk. Smith dünyanın en sıradan ismidir. Kırıcı değildir."

1983 Manchester'da ve diğer pek çok yerde **New Order**'ın yılıydı. *Blue Monday* senenin en çok satan parçası olmuş, Factory Records'u düşlerinin ötesindeki bir başarıya taşımıştı. *Blue Monday* elektronik bir naifliğin ürünüydü ve yüksek teknolojinin kullanıldığı disko pazarında basitliği ve insaniliği teşvik ediyordu. The Smiths, geleneksel basçı, baterist, gitarist kadrosuyla henüz kurulma aşamasında modasının geçmesi tehdidini yaşıyordu. Ancak her akımın bir karşı akımı doğurması bunu engelledi. Marr ve Morrissey saflığa ve dürüstlüğe inanıyorlardı. Bütün güncel akımları unutmaya ve yalnızca kendi yeteneklerinde odaklanmaya karar vermişlerdi. Yalnızca farklı olmalarının modalarının geçmesini engelleyeceğine inanıyorlardı. "Önemli olan tek şey iyi şarkılar yapmaktır," diyordu Marr.

Bu arada konserlerini izlemeye gelen insanlar grubun gerçekten farklı olduğunu kavramaya başlamışlardı. Karşılarında düşünen, yanıtlar arayan ve sonuçlar çıkaran insanların müziği vardı. Morrissey'in kişisel fikirleriyse kendilerini belli ediyorlardı: Örneğin erkeklerin özgürleştirilmesi fikri. Bu Morrissey'in ideal dünyasında cinsiyet engellerinin tümüyle ortadan kaldırılmasına uzanıyordu. Morrissey insanların kesin bir şekilde ikiye ayrılmasını, erkeklerin yalnızca erkek, kadınlarınsa yalnızca kadın gibi düşünmelerini korkunç buluyordu. Ayrıca insanların (özellikle erkeklerin) duygusallıktan niçin böylesine çekindiklerini anlayamıyordu. *This Charming Man* ve *Handsome Devil* şarkıları bu özgürleşme fikrinden doğdu. The Smiths ansızın bir imaj kazanıvermişti. Ansızın ilgi odağı olmuşlardı.

İngiltere'deki bütün büyük plak şirketlerinden, hatta Ame-

rika'dakilerden teklif aldılar. Ancak görüşmelerde kendilerini rahatsız hisediyorlardı. Büyük şirketlerin dargörüşlülüğü canlarını sıkıyordu. Factory Records'la anlaşmalarını bekleyenler oldu, ancak şirkete ait klüpte verdikleri konserde Morrissey'in seyircilere çiçekler fırlatması ve Factory'nin "hip" ve "cool" tarzına karşı tepkisini dile getirmesi bu seçeneği olanaksız kıldı. Böylece gözden düşmüş indie plak şirketi **Rough Trade**'le anlaşma imzaladılar.

Herkes bu yeni grubun neler yapabileceğini merak ediyordu. Daha sonraki aylarda umut veren genç İngiliz gruplarının davet edildiği **John Peel TV Show** için üç şarkı kaydettiler. Bu süreç toplam olarak şu şarkıları kapsıyordu: *This Charming Man, Handsome Devil, Reel Around The Fountain, Back To The Old House, Still Ill, What Difference Does It Make* ve *This Night Has Opened My Eyes.*

Beyaz "electro-beat" akımını reddeden The Smiths yeni bir gitar grupları akımının lideri olmuştu. Akımları reddederek kendi akımlarını yaratmışlardı. İlk single'ları *Reel Around The Fountain* olacaktı, ama sonra fikir değiştirip *Hand In Glove* 'da karar kıldılar.

"Bu dünyanın en önemli şarkısıdır..." diyordu Morrissey.

Top Of The Pops'a çıktılar. Bir milyon mektubun umutsuz göndericisi, Stretford'lu tuhaf çocuk Morrissey üzerinde komik bir tişörtle ve çiçekler saçarak televizyona çıkmış, tüm zamanların en inanılmaz rock yıldızı olarak çekici bir kaybedenin umutsuzluğunu sunuyordu. Tüm Manchester'da binlerce ağız şaşkınlıktan birer karış açılmıştı. Ancak bu Morrissey'in intikamı olduğu kadar Marr'ın hakedilmiş ödülüydü de, çünkü The Smiths her ne kadar Morrissey için yalnızca bir araç olsa da, aslında Marr'ın projesi, onun bebeğiydi. Her ne kadar single yalnızca 25. sıraya kadar çıktıysa da dinleyicilerle kurduğu bağlantı çok büyüktü.

This Charming Man 'in başarısı daha da büyüktü. Kasım '83'te çıkan bu single'dan sonra Amerika'ya kısa bir ziyarette bulundular. Amerikalı dinleyicilerin tepkisi son derece olumluydu. Morrissey: "Bize The Police'in alt grupluğunu yapmamızı önerdiler. Bunu nasıl yapabilirdik? Biz The Police'den çok daha önemliyiz."

Bu sırada Rough Trade bir hata yaparak *This Charming Man* 'in bir New York dance mix versiyonunu piyasaya sürdü. Ancak bu The Smiths'in benimsediğini öne sürdüğü bakış açısına tamamen ters bir şeydi. Parça iyi bir satış grafiği çizerken pek çok kişi grubun ünlendikçe tavizler verdiğini düşünmeye başlamıştı. Morrissey: "Evet, bu şarkı bizim tek hatamızdı. Kötü bir hata olduğu konusunda eleştirmenlerle birleşiyorum, ama sanıyorum ki bu konuda son derece duyarlı olabilir ve bunu unutabiliriz... lütfen." Bu parçanın en az satan Smiths şarkısı olması şaşırtıcı değildi.

Ocak 1984'te yeni bir single çıkardılar. Beklentilerin aksine *Reel Around The Fountain* değil *What Difference Does It Make* 'ti bu ve dünyanın en kısa single'larından biriydi. Hızlı ve akılda kalıcı bir şarkı olarak Morrissey'in kelimelerle oynama becerisinin o za-

mana kadarki en iyi örneğiydi. Sinikliği ve umutsuzluğuyla Morrissey'in yakışıklı ve çekici bedenlenmiş zihin ideolojisini son derece estetik bir şekilde kaynaştıran bu şarkı The Smiths'i Top Of The Pops'da yeniden görünmeye ve ardından ilk büyük turnelerine çıkmaya yöneltti. Kaos yüklü bir turneydi bu, ve grubun fanatik hayranlarının sayısının ne kadar fazla olduğunu kanıtlıyordu.

Bu arada Morrissey'in The Smiths'e ya da kendi özel yaşamına ait olmayan güncel herşeyi horgördüğü artık iyice anlaşılmıştı, ve düşüncelerini kaygısızca açığa vurması ona pek çok düşman kazandırıyordu. Marr, Morrissey'in grubun ilgi odağı olmasından dolayı rahatsız olduğu iddialarını reddediyordu: "Morrissey'in ilgi odağı olmasını kıskanmak çocukça bir şey olur. Zaten bizim başından beri planladığımız da buydu. Biz pop yıldızları olmak hevesinde değiliz." Ancak The Smiths'in pop yıldızları olma yolunda ilerledikleri yadsınamaz bir gerçekti. Joyce ve Rourke susuyorlardı. Grubun ritim kısmını oluşturmak ve düşlerinde bile göremeyecekleri bir yaşamın içinde sürüklenmek onlar için yeterliydi. Marr ise bir tür "Baba figürü"ne dönüşmüş, zamanını genç gruplara yardım etmeye ayırıyordu.

İlk albümün adı **The Hand That Rocks The Cradle** olacaktı, ancak son anda **The Smiths**'de karar kılındı. **The Smiths** beklentilerin aksine bir başyapıt değildi. Albüm olarak netlikten yoksundu. Parçalar kendi başlarına iyi dursalar da, bir bütün olarak büyük bir etki yaratmıyorlardı. Dar görüşlü bir prodüksiyon zihniyetinin ürünü olan bu albüme kesinlikle kötü denemezdi, ama popüler müzik tarihinde her anlamda bir dönüm noktası olması fırsatı da kaçırılmıştı. *Reel Around The Fountain, Pretty Girls Make Graves* ve single'lar 1984'te çıkan tüm diğer çalışmalardan kat kat üstün olsalar da, albümde yer yer aşırı duygusallığa kaçılıyordu. İşin en üzücü tarafı **The Smiths**'in bir başyapıt olabileceği ve olması gerektiğiydi.

Eleştirilerde albüm göklere çıkarılmasa da hepsi şu cümleyle bitiyordu: "Bir sonraki seferde kusursuz albümü yapacaklar."

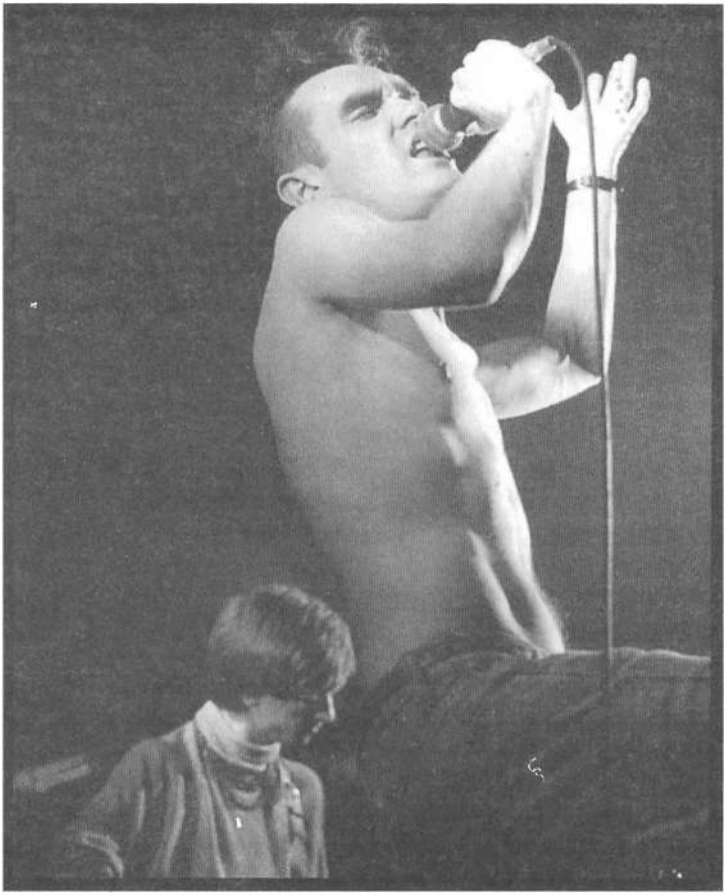

Herşeye karşın Morrissey'in duyarlılığı ülkesinin gençleriyle o yaşamsal bağı kurmuştu. O sıralar grubun dinleyicilerinin çoğunluğu erkekti (bu durum daha sonraları tersine dönecekti) ve bu Morrissey'in cinsiyet ayrımlarına karşı duyduğu nefretle ironik bir tezat oluşturuyordu.

Daha sonra gazetelerde *Reel Around The Fountain* 'ın çocuklara tecavüz konusuna değinen sözler içerdiği ve bu konuda şikayetler alındığı haberleri yayınlandı. The Smiths bir anda tüm ülkeye yayılan bir skandalın ortasına düştü. Morrissey Londra'da bir daireye taşınıp inzivaya çekildi ve röportaj yapmayı reddetti. Bu davranışı bazı çevrelerde hoşnutsuzluğa yol açtı, çünkü Morrissey iki ay önce şunları söylemişti: "Asla bir Güneyli olarak görünemem. Her zaman Kuzeyde bir yerlerde gezinip duracağım." Bunları söyledikten kısa süre sonra da Londra'ya taşınıvermişti.

Söylentiler yayıldı. Morrissey'in çekildiği köşesinde kendisine tapınmakla meşgul olduğu söyleniyordu. Ünlü bir fotoğrafçıya şu kartı göndermişti: "Çektiğiniz fotoğrafım beni son derece etkiledi. Ona sahip olmalıyım. Onu gerçek boyutlarda büyültmeliyim."

Neyse ki o sıralarda **Frankie Goes To Hollywood**'un yarattığı skandal ve **Bronski Beat**'in ortaya çıkışı dikkatleri Smiths'in üzerinden çekti. **Sade** ve **Wham** gibilerinin listelerde boy göstermesiyse Smiths dinleyicilerinin gruba daha sıkı sarılmalarını sağladı.

Bir The Smiths hayranı: "Tüm mesele The Smiths'in İngiltere'deki tek insanca grup olması. Dinlemekte olduğum **U2**, **Echo And The Bunnyman** ve New Order gibi gruplar bile onlarla kıyaslanınca soluk kalıyor. Morrissey'in söylediklerini anlıyorum, çünkü o da yaşamını benim gibi yaşıyor."

Dave McCullouch: "The Smiths büyük rock gruplarının sonuncusudur. Yani The Who, The Stones gibilerinin ait olduğu geleneğin son temsilcisidir."

Morrissey ve Marr'ın '60'lı yıllara olan tutkuları onları Sandie Shaw'a bir düet teklifi getirmeye sürükledi. Shaw '60'larda bir kaç kez televizyonda görünmüş ve en büyük başarısı kimsenin ciddiye almadığı Erovizyon Şarkı Yarışması'nı kazanmak olan unutulmuş bir şarkıcıydı. Morrissey ve Marr'ın gönderdikleri iki demo'yu da "gürültülü pislikler" olduğu gerekçesiyle geri yolladı. Sonra ona bir ziyarette bulundular ve onlardan çok hoşlandı. Böylece *Hand In Glove* 'u yeni bir kayıtla piyasaya sürdüler ve parça bu kez epey

başarılı oldu. Mayıs 1984'te *Heaven Knows I'm Miserable Now* piyasaya sürüldü.

Derken Ağustos 1984'te *William, It Was Really Nothing* single'ını çıkardılar: "Ve herkes kendi yaşamını yaşamalı ve Tanrı biliyor ya ben de benimkini yaşamalıyım". Bu şarkı da diğerleri gibi videoklip'siz sürüldü piyasaya. Şarkı Morrissey'in geleneksel çalışan sınıf yaşam tarzına yönelik alaycı eleştirilerinden biriydi; bu kez ele alınan konu evlilikti.

Bu arada gruba yeni ve çok ciddi bir saldırı yöneltildi. Bu kez söz konusu şarkı *Suffer Little Children* 'dı ve bir tabu olmuş Moors cinayetlerinden bahsediyordu. Öldürülen çocukların aileleri şarkıya tepki göstermişlerdi. Ayrıca *Heaven Knows I'm Miserable Now* 'un kapağına konulan Viv Nicholson'un fotoğrafı da öldürülen çocuklardan birini andırıyordu. Bunun sonucu olarak bazı müzik dükkanları hem şarkıyı, hem de albümü satmaktan vazgeçti. Morrissey kurbanlardan birinin annesiyle uzun bir konuşma yaptı ve kadını şarkıyı tamamen onurlu sebeplere dayanarak bestelediklerine ikna etti.

İkinci albümleri 1984'ün Kasım ayında çıktı. Albümde single'ların ve **The Smiths**'den bazı şarkıların radio-session yorumlarının yanısıra bir kaç da yeni şarkı vardı. Albümün genel havası bir öncekine kıyasla çok daha hayat dolu ve maceralıydı. Bu albümle The Smiths'in gücü ilk defa tüm bütünlüğü içinde açığa çıkıyordu. **The Smiths** albümü tek boyutlu bir müzikal formatın dışına çıkmayı deneyip başaramamıştı; **Hatful Of Hollow** ise sade bir prodüksiyonla ve Morrissey'in son derece net bir şekilde duyulan sesiyle renklendirilmiş deneysel bir farklı stiller yelpazesiydi.

Hatful Of Hollow, üzerinde emek harcandığı belli olmasına karşın, hemen her grubun yakalayabileği bir sound'u içeriyordu. Şarkıların basitliği bestelerin gücünü, Johnny Marr'ın virtüözlüğünü ve tek bir amaç için birleşmiş dört müzisyenin geçtiği aşamaların izlenimini güçlendirmeyi başarmıştı. Buna korunabilmiş bir saflığı ve eski kafalı bir erdem anlayışını da ekleyebiliriz. Bütün bunlara karşın albüm Sade, Wham ve Frankie Goes To Hollywood gibilerinin cirit attığı bir listede epey başarı kazanabilmişti. The Smiths kazanmıştı, çünkü günün modasını gözardı edip doğal içgüdülerini takip etmişlerdi.

Albümde *Back To The Old House* ve *Please, Please, Please, Let Me Get I Want* gibi değerli çalışmaların yanı sıra dikkat çekici bir şarkı vardı: *Handsome Devil* . The Smiths bu şarkının sözleri yüzünden de çocuklara cinsel taciz suçlamasıyla karşı karşıya kalmıştı. Özellikle şu dizeler yüzünden: "*Çalılıklardaki bir oğlan eldeki iki oğlanın değerindedir/ Sanırım sınavlarını vermende yardım edebilirim sana...*"

Bu arada Morrissey düşmanlar kazanmaya devam ediyordu. **Bob Geldof**un **Band Aid** projesine saldırması bazı insanların sempatisini kazandı, ama pek çok kişiyi de şok etti: "Amaçları Etiyopya'daki insanları kurtarmak, ama bunun için kime başvuruyorlar? Wigan'da oturan 13 yaşındaki bir kıza. Thathcer gibi insanlar Etiyopya sorununu 10 saniyede çözebilirlerdi, ama Band Aid bunu söylemekten kaçındı. Tanrı aşkına, neredeyse tamamen

işsizlere yöneldiler."

"Band Aid şeytani bir proje ve Bob Geldof mide bulandırıcı bir insan. Herşeyden önce albümün kendisi berbat. Etiyopya'daki insanlar için endişelenmek bir şeydir, İngilizlere her gün işkence çektirmek bambaşka bir şey. İçinde yeralan o yetenekler toplamı gözönüne alındığında korkunç bir albüm."

Utangaç, duyarlı Morrissey'in artık geçmişte kaldığı anlaşılıyordu. Morrissey savaşanların safına geçme hazırlıklarındaydı. Aslında grubun kariyeri için de böyle bir tavır gerekliydi. Artık ilhamlarını son derece özel bir yaşam tarzından almaları, sosyalist rock and roll'un kinikleri olmaları gerekiyordu. The Smiths dış dünyaya bakmalı, daha geniş bir perspektif kazanmalıydı.

Ancak Morrissey'in halkın içine çıkma korkusu giderek artıyordu. Londra'dan ayrılmış, Hale Barns'a yerleşmişti ve grubun diğer üyeleri gibi Manchester'ın gece yaşamında izine rastlanmıyordu. Mahchester'lı bir kuaförle yapılan aşağıdaki telefon konuşması Morrissey'in bu sıralardaki psikolojisi hakkında ipucu verebilir:

Kadın Sesi: Stilistlerinizden birini gönderebilir misiniz? Müşterimin bir kuaföre ihtiyacı var.

Görevli: Üzgünüm, bu şekilde çalışmıyoruz. Müşteriniz salona gelemez mi?

Kadın Sesi: Şey, hayır. Bunu yapması olanaksız. Eee... yani... Ah Tanrım. Müşterim Manchester sokaklarında asla yürüyemez. O... şey... o Morrissey.

Sonunda kuaförlerden biri Morrissey'e gönderildi.

Hatful Of Hollow albümü gibi *How Soon Is Now* single'ı da kamu isteğinin dolaysız bir sonucuydu ve daha önce hem *William, It Was Really Nothing* 'in B-yüzünde, hem de **Hatful Of Hollow**'da yeralmış olmasına karşın epey başarılı oldu. Şarkı Morrissey'in kazandığı üne karşın kadınlarla olan ilişkilerinin hâlâ sorunlu olduğunun, hatta genelde tüm insanlara karşı bir memnuniyetsizliğin göstergesiydi. Top Of The Pops'da seyircileri makineli tüfekle tarar gibi yapması da şakanın ardında gerçeği ima ediyordu. Morrissey'in

bu ruh hali kafasındaki Oscar Wilde'a ilişkin romantik imajla tamamen örtüşüyordu. Onu en yakından tanıyan insanın, annesinin, sürekli Rough Trade'i arayıp narin oğlunu çok fazla hırpaladıklarından şikayetçi olması bu açıdan oldukça anlamlıdır.

Meat Is Murder'ın Rough Trade'in piyasaya sürdüğü bir numaraya ulaşan ilk albüm ünvanını kazanması yalnızca beş günü aldı. Albümün kapağını fotoğrafçı Emile de Antonios'un 'The Year Of The Pig'inden bir asker fotoğrafı süslüyordu ve askerin miğferinde 'Meat Is Murder' (Et Cinayettir) yazısı okunuyordu. **Meat Is Murder** tüm İngiltere'de bir tartışma başlattı; albümün gücünün idealizmiyle birleşmesi oldukça provokatif (ve başarılı) bir tanıtım kampanyasını gerçekleştirmişti.

Eleştiriler genelde olumluydu ama kimse ortaya çıkıp albümü övgülere boğma riskini göze alamıyordu. Genel görüş The Smiths'in günün birinde kusursuz albümü yapacağı ve **Meat Is Murder**'ın bu doğrultuda bir başka adım olduğuydu. Aynı şekilde kimse albümü yermeyi göze alamıyordu. Bu albümde The Smiths yepyeni bir boyuta adım atmıştı. Morrissey kendine acımaya ara vermiş ve üçüncü şahıstan şarkı sözleri yazmaya başlamıştı. Joyce'un ve Rourke'un grubun ritim kısmı olarak başarıları da dikkat çekiciydi. Daha önce Morrissey'in ve Marr'ın gölgesinde gizlenirken bu çalışmada tüm güçlerini gözler önüne seriyorlardı.

Açılış parçası *The Headmaster Ritual* hemen ses getirdi ve okul yıllarında kötü tecrübeler yaşamış bütün insanların (yani herkesin) gözde şarkısı oldu. *Rusholme Ruffians* 'da Morrissey geçmişe gidiyor ve '50'lerin atmosferinde bir gezici panayırda absürdlüklerle bezeli bir gezintiyi canlı bir mizah duygusuyla anlatıyordu. Bir anlamda *The Headmaster Ritual* 'ın kusursuz tamamlayıcısıydı. *I Want The One I Can't Have* ve *What She Said* yaşam ve varoluş bunalımlarına dair güçlü tempolu şarkılardı. *That Joke Isn't Funny Anymore* Morrissey'in kendini anlattığı şarkılardan biriydi ve sisli, akustik bir atmosfer içinde salınıyordu. *Nowhere Fast* 'ın eleştirel sosyalizmi hızlı bir tempoyla birleşiyor, *Well I Wonder* ise yitirilmiş bir aşkı yaka-

rışların en acıklısıyla dile getiriyordu. *Barbarism Begins At Home*

The Headmaster Ritual 'in söylemediklerini, okul yerine aile içindeki şiddet konusunu işliyordu. Albüme adını veren son şarkı, adından da anlaşılacağı gibi, bir vejetaryenın et yiyenlere saldırısıydı ve albüm bu şarkının hemen ardından beklenti dolu bir sessizlikle kapanıyordu; Morrissey "Evet, işte bu konuda bunları düşünüyorum... Peki ya sen?" der gibiydi.

Morrissey'in pop dünyasının Wham ve Frankie Goes To Hollywood dinleyen, **Midge Ure** ya da **James** hayranı olmayı marjinallik sayan "teenager" dinleyicilerine vejetaryenlik gibi bir konuyla hitap etmesi gerçekten şaşırtıcıydı. Ancak gençlerin bu gibi konularda kendi bildiklerini okuduklarını da bir gerçek. Yine de **Meat Is Murder** İngiltere'de yeni bir tartışma boyutu açtı.

Meat Is Murder Phill Collins'in **No Jacket Required**'ı tarafından bir numaradan indirilince Morrissey şu yorumda bulundu: "Phill Collins'i anlamıyorum ve sanırım hiç bir zaman da anlamayacağım."

Albüme vejetaryen olmayan bazı hayranlardan tepkiler geldi. Bu kişiler hayvan hakları savunuculuğunun tıpkı ırkçılık, nükleeer silahsızlanma ve Etiyopya'daki açlık gibi bir "günün modası" olduğunu ve kimsenin yediklerine karışmaya hakkı olmadığını savunuyorlardı. İkinci bir tepkiye de *The Headmaster Ritual* yol açtı. Morrissey'in eski okulunun bulunduğu semtte oturanlar okullarını savunmak üzere radyolara telefon yağdırdılar.

Morrissey'in cinsel ilişkiye girmemesi ve vejetaryenliği, temsil etmeye çalıştığı kuzey İngiltere çalışan sınıf toplumunun değerleriyle çatışıyordu. Erkeklerin içki içerek, biftek yiyerek ve porno film seyrederek yaşadığı bir toplumda Morrissey'in savundukları, özellikle vejetaryenlik geleneksel yaşam biçimiyle çatışıyordu. Pek çok kişi vejetaryenlarin eşcinsel olduğunu haykırıyordu. Aslında kimsenin Morrissey'in eşcinsel olup olmadığına ya da vejetaryenliğine aldırdığı yoktu. Bu kadar tepki çekmesine yol açan şey yalnızca toplumun benimsenmiş etik değerlerine karşı gençler üzerinde

bir "kötü etki" olmasıydı. Rock "kötü bir etki" değil de nedir ki zaten?

Ama iş bu kadarla da kalmıyordu. **Smash Hits** gibi bir derginin sayfalarında bile "kötü etkilere" rastlayabilirsiniz. The Smiths'i farklı kılan şey düşüncelerini mantıklarıyla ve akıl yürütmeleriyle sağlam bir şekilde desteklemeleriydi. **U2** gibi çağdaşlarının yapmayı göze alamadığı bir şeydi bu.

O zamana kadarki en büyük İngiltere turnelerine başladılar. Turnenin her gecesi çok başarılıydı. Grup bir çelişkiyle karşı karşıyaydı. Bir yandan elit olmak, diğer yandansa tıklım tıklım dolu dev salonlarda konserler vermek çelişkisiyle. Marr'ın şu sözleri ilginçtir: "Kendimi **The Rolling Stones**'da gibi hissetmeye başladım." Artık İngiltere'nin en popüler grubuydular. Bir sene içinde üç albüm çıkarmışlardı ve hâlâ yaratıcı fikirlerle yüklüydüler. Bu arada konserleri yalnızca seyyar satıcıların ilgisini çekmiyordu. Kimse bir The Smiths konserinde hamburger ya da sosisli sandviç yemeyi göze alamıyordu çünkü. Bu tuhaf durum daha sonraları Morrissey'in bir konserde sosis yağmuruna tutulmasına yol açtı.

Oldukça kısa bir şarkı olan bir sonraki single'ları *Shakespeare's Sister* beklenen başarıyı kazanmadı. Şarkı ismini Virginia Woolf'un bir makalesinden almıştı. Makalede "Shakespeare kadın olsaydı ne olurdu?" konusu işlenmişti.

Morrissey basının iyiden iyiye ilgi odağı olmuş, grubun diğer üyelerini gölgesinde bırakmıştı. Morrissey'in en karmaşık sorulara çabucak verdiği keskin yanıtlar onu ülkedeki en çok röportajı yapılmak istenen şarkıcı konumuna getirmişti. Geleneksel yaşam tarzındaki herşeye saldırması (buna İngiltere'nin kraliyet sistemi de dahildi) bir yana, bu saldırıyı oldukça mantıklı bir şekilde yapması onu **Sex Pistols** gibilerinden ayırıyordu. Sanki gençliğin punk döneminden sonra dersini aldığının ve daha güçlü, daha zeki ve kültürü bir şekilde yeniden saldırıya geçtiğinin göstergesiydi. Ayrıca kendisine bir kişilik yaratmıyor, kendini olduğu gibi yansıtıyordu ve bu popüler müzik tarihinde ilk kez olan bir şeydi.

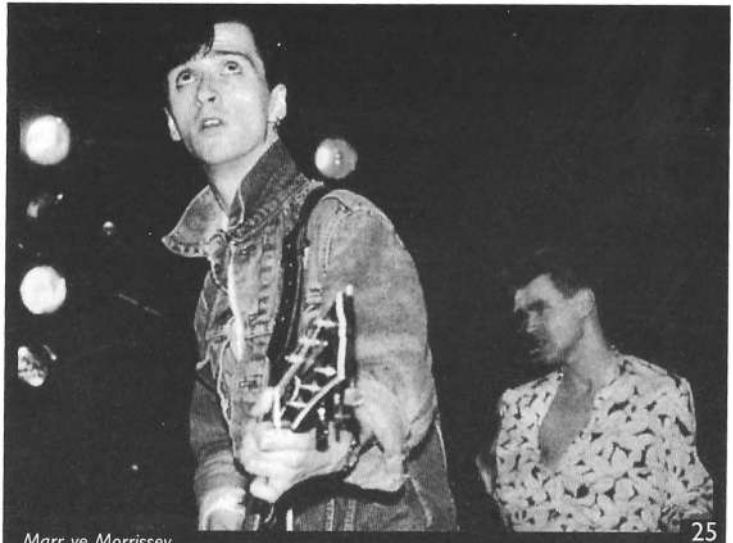

Marr ve Morrissey.

"Biz dünyanın en iyi grubuyuz. Bizden iyisi yok."- Andy Rourke.
"Biz seksenlerin tek gerçek kavgacı grubuyuz."- Johnny Marr.

The Smiths üyeleri grubun içindeki bağlılığa ve birliğe başka kimsenin sahip olamayacağı görüşünde birleşiyorlardı. Büyüklükleri konusunda da hiç şüpheleri yoktu. Ancak bu inanç müzik endüstrisindeki kendileriyle görüşülmesi en zor grup olma konumunu da beraberinde getirmişti. The Smiths başlangıçta gelenekleri yıkmayı denemiş, ama bunu başaramayıp geleneklerin bir parçası halini almıştı. Ancak böylesine büyümüş olan bir grup için bu kaçınılmaz bir şeydi. Ayrıca The Smiths hiç bir zaman bir şeyleri değiştirme iddiasında bulunmamıştı. İddiaları ifade ettikleri duyguların benzersiz olduğu ve müziklerinin de kusursuzluğu nedeniyle genel bir düzelmeye yolaçacağıydı. Bu iddialarını gerçekleştirmedikleri de söylenemez.

Ancak **Meat Is Murder** The Smiths için bir dönemin sona erişi anlamına geliyordu. Her ne kadar ilk başlarda sahip oldukları değerlere tutunmaya çabalasalar da, artık uluslararası sahaya açılmaktan başka seçenekleri yoktu. Amerikalılara gerçek İngiliz müziğini satan ilk grup olabilirlerdi. Modern rock'ın en iyi öyküsü için kusursuz bir son olabilirdi bu.

Temmuz '85'te çok başarı kazanmayan *That Joke Isn't Funny Anymore* single'ı piyasaya sürüldü. Bu arada grubun hâlâ Rough Trade'e bağlı olması parasal sorunları da gündeme getiriyordu. Kendilerini U2'tan çok daha iyi olarak görmelerine karşın onlardan çok daha az kazanmaları hoşlarına gitmiyordu. Plak şirketiyle aralarının bozuk olduğu bu sıralarda bir single daha çıkardılar: *The Boy With The Thorn In His Side* . Ardından yeni albümleri **The Queen Is Dead**'in kayıtlarını tamamladılar. Ancak Rough Trade'le olan sorunları yüzünden albüm altı ay sonra, Haziran '86'da çıktı. Bu arada Andy Rourke, Marr tarafından gruptan atılmış ve geri alınmıştı. Söylentiler bu hadisenin Rourke'un eroin kullanması yüzünden gerçekleştiği yolundaydı. Rourke'un yerine **Craig Gannon** adında bir ritim gitarist alınmış ve bir ay sonra Rourke'un dönüşüyle yeni,

sert ve beş kişilik The Smiths doğmuştu. Albümün yayınlanmasından önce *Big Mouth Strikes Again* single'ı çıkarıldı.

Albüm bu ismi (Kraliçe Öldü) vermek bir saldırı yağmuruna davetiye çıkarmaktan farksızdı. "Cinlere, perilere inanmıyoruz," diyordu Morrissey bir röportajda. "Öyleyse Kraliçe'ye niçin inanmak zorundayız ki? Kraliyet Ailesi'ndeki insanlara baktığımızda onların görkemli, açıklanamaz ve bağışlanamaz bir şekilde sıkıcı olduklarını görüyoruz. Demek istediğim, **Diana** tüm yaşamı boyunca insan ırkının herhangi bir üyesinin işine yarayabilecek tek bir laf söylemedi."

Queen Is Dead albümü büyük övgülerle karşılandı. Bunu hakediyordu da. The Smiths'in başyapıtıydı bu albüm. Artık grubun bir parodiye dönüşmüş olması bile önemli değildi, çünkü muhteşem, kusursuz bir parodiydi bu.

"Ve böylece kapıları kırıp Saray'a girdim, bir süngер ve paslı bir İngiliz anahtarıyla. Kraliçe bana, seni tanıyorum, şarkı söyleyemiyorsun dedi, ben de karşılık verdim, bu hiç bir şey değil, asıl beni piyano çalarken dinlemelisin." -Queen Is Dead

Ve binlerce pikabın hoparlöründen bu dizeler duyulurken Levi's pantolonlu binlerce genç kulaklarına inanamıyor ve pikabın iğnesi-

ni şaşkınlıkla geriye alıp bu kısmı bir kez daha dinliyorlardı. Ama dahası da vardı...

"*Şöhret, şöhret, ölümcül şöhret. Beyne iğrenç oyunlar oynayabilir. Yine de haklı ya da kutsal olmaktansa ünlü olmayı yeğlerim, her zaman, her zaman, her zaman.*" *-Frankly Mr Shankly*

I Know It's Over Morrissey'in sesinin güzelliğini sergileyen ve albüme derinlik katan bir şarkıydı. Kraliçe haksızdı, o *şarkı söyleyebiliyordu ! Never Had No One Ever* güçlü bir şarkı değildi. Neyse ki *Cemetary Gates* komik parodisiyle bunu hemen telafi ediyordu.

İkinci yüz iki single'la, *Big Mouth Strikes Again* ve *The Boy With The Thorn In His Side* 'la açılıyordu. *Vicar In A Tutu* bir başka eğlenceli şarkıydı. Sonra albümün doruğu olan şarkı geliyordu: *There's A Light That Never Goes Out.* Albüm son derece şaşırtıcı bir şarkıyla, *Some Girls Are Bigger Than Others* 'la kapanıyordu.

Temmuz '86'da çıkarılan *Panic* single'ı radyoların budalalığına bir saldırı olmasına karşın radyolarda çalındı. Şarkı, hiç de haketmediği halde, zencilere karşı ırkçılığı içerdiği suçlamasıyla karşılandı. Oysa Chernobyl faciasının gününde bestelenen bu şarkı güncel pop müziğin sorumsuzluğuna yöneltilmiş bir eleştiriydi.

Morrissey bu albümde yalnızca son on yılın en iyi şarkı sözü yazarı olmakla kalmayıp pop dünyasının en güzel seslerinden birine sahip olduğunu kanıtlıyordu.

The Smiths'in başarısı Amerika'da bir çığ gibi büyümeye başlamıştı. **EMI**'yle anlaştılar, ancak bir sene daha Rough Trade için çalışmaları gerekiyordu. Marr bir alkolik olma yolunda ilerliyordu ve grupta çözülme belirtileri başgöstermişti. Craig Gannon gruptan atıldı. Ekim '86'da *Ask* single'ı çıkarıldı. Senenin sonunda Marr bir araba kazası geçirdi ve Rourke eroin bulundurmaktan mahkemeye çıkarıldı.

Ocak '87'de iki single birden piyasaya sürüldü: *You Just Haven't Earned It Yet Baby* ve *Shoplifters Of The World Unite* . Bunun sebebi önce ilk şarkıda karar kılınmışken sonra ikincisinin seçilmesi, ancak birincisinin bir miktar kopyasının piyasaya dağıtılmasının

engellenememesiydi. *Shoplifters Of The World Unite* (Dünyanın Dükkan Hırsızları Birleşin) ucuz basını ayağa kaldırdı. Morrissey'in gençleri dükkan hırsızlığı yapmaya teşvik ettiği söylendi.

Şubat ayında Hatful Of Hollow Part Two'yu, ya da resmi adıyla **The World Won't Listen** toplama albümünü çıkardılar. Bu albümün çok satmasını üzerine iki ay sonra pek çok ortak şarkıyı içeren ikinci bir toplama albüm çıkarıldı: **Louder Than Bombs**. Nisan '87'de iyi bir Smiths şarkısı olmayan *Sheila Take A Bow* piyasaya sürüldü. Bu arada The Smiths'in dağılacağı yolunda söylentiler duyulmaya başlanmıştı. Marr'ın **Bryan Ferry** ile yaptığı çalışmaların Morrissey'i rahatsız ettiği söyleniyordu. Bu söylentiler en çok henüz The Smiths'le iş yapmaya başlamamış olan EMI'yı endişelendiriyordu elbette.

Temmuz ayında bir sonraki albümün ilk single'ı geldi: *Girlfriend In A Coma* . Morrissey dağılma söylentilerini yalanlıyor, yeni albümlerinin şimdiye dek yaptıkları en iyi çalışma olduğunu söylüyordu. Ancak Morrissey'in bu yalanlamasının üstünden altı gün geçmişti ki The Smiths dağıldı. Johnny Marr grubu terketmişti. Marr şu açıklamayı yaptı: "Diğerleriyle aramda bir dargınlık yok. Ayrılmamın sebebi müzikal olarak yapmak istediğim şeyler için The Smiths'in uygun olmaması. The Smiths'in yapmış olduğu ve başardığı şeylerden son derece gurur duyuyorum, ama eskiden beni mutlu eden şeyler artık kendimi kötü hissettirmeye başlamıştı, bu yüzden ayrılmak zorundaydım."

Bu arada gruba yeni bir gitarist arama çabaları başarısızlıkla sonuçlandı. Sonra Rourke ve Joyce'unda Marr'la birlikte çalışacakları haberi geldi. Birdenbire dışlanan kişi Morrissey oluvermişti.

Ve Eylül 1987'de The Smiths'in son albümü piyasaya sürüldü: **Strangeways Here We Come**. Grup dağıldıktan sonra çıkarılan bu albüm The Smiths'in en iyi çalışması değilse bile kötü bir albüm olduğu da söylenemezdi. Hayal kırıklıklarını bastırmaya çalışan eleştirmenler kusurlu bir albümün hiç yoktan iyi olduğunu söylüyorlardı. Albümün taşıdığı ironi **Queen Is**

Dead'e oranla belirsizdi, ama bu traji-komik çalışmanın kendine özgü bir etkileyiciliği de vardı. *Stop Me If You Think You've Heard This One Before* eleştirmenlere yapılan fazla belirgin bir saldırıydı ve *Death Of A Disco Dancer* 'da bir **Pink Floyd** havası vardı. Ancak albümde *I Started Something I Couldn't Finish* , *Unhappy Birthday* ve *Paint A Vulgar Picture* gibi ilgi çekici şarkılar da bulunuyordu. **Strangeways Here We Come** iyi, ama kusurlu bir albümdü. Ayrıca şaşırtıcıydı, çünkü onda **Hatful Of Hollow**'un naifliğinin ya da **Queen Is Dead**'in mizahi sözcük oyunlarının yerini soğuk, kinik ve karanlık bir söylem almıştı. Grubun yaptığı gerçekten depresif tek albümdü. Morrissey alaycı ve intikamcıydı. Başka kim aşığına şu üç sebepten dolayı eve gelmemesini söyleyebilirdi ki: 1)Sıkılacağı için, 2)Gelirse öldürüleceği için, ya da 3)Aşığının yerlere saçılmış kalıntılarıyla karşılaşacağı için?

Rough Trade albümden iki single daha yayınladı: *I Started Something I Couldn't Finish* ve *Last Night I Dreamt That Somebody Loved Me*. Sonra **Rank** adında bir konser albümleri çıktı. 92'de **Best Of Smiths** adında çift CD'lik bir toplama albüm yayınlandı ve eleştirmenlerin saldırısına uğradı. Ardından çıkarılan **Singles** adlı albüm daha çok beğeni kazandı.

Grubun dağılmasından sonra üyelerine ne oldu? Andy Rourke ve Mike Joyce parasız bir şekilde yaşama baştan başlamaları gerektiğini keşfettiler. Sonra Marr'a ve Morrissey'e hakları olan parayı vermedikleri gerekçesiyle dava açtılar. Rourke **Pretenders**, **Morrissey** ve **Sinead O'Connor**'la çalıştı. Joyce **Morrissey**, **PIL**, **Buzzcocks**, **Julian Cope** ve **Sinead O'Connor**'la turnelere çıktı. Johnny Marr **A Certain Ratio**'dan **Bryan Ferry**'e dek uzanan geniş bir yelpazede pek çok ortak çalışma yaptı. **The Pretenders**'a girdi. **Electronic** projesinde yer aldı. Sonra **The The**'nın üyesi oldu. **Barney Sumner**'la çalıştı. Morrissey müzik kariyerine solo olarak devam etti. Çok satan ve The Smiths'inkilerle kıyaslanınca grubun hayranlarını gözyaşlarına boğacak kadar önemsiz solo albümler yaptı. Plak şirketi için bir para makinesine

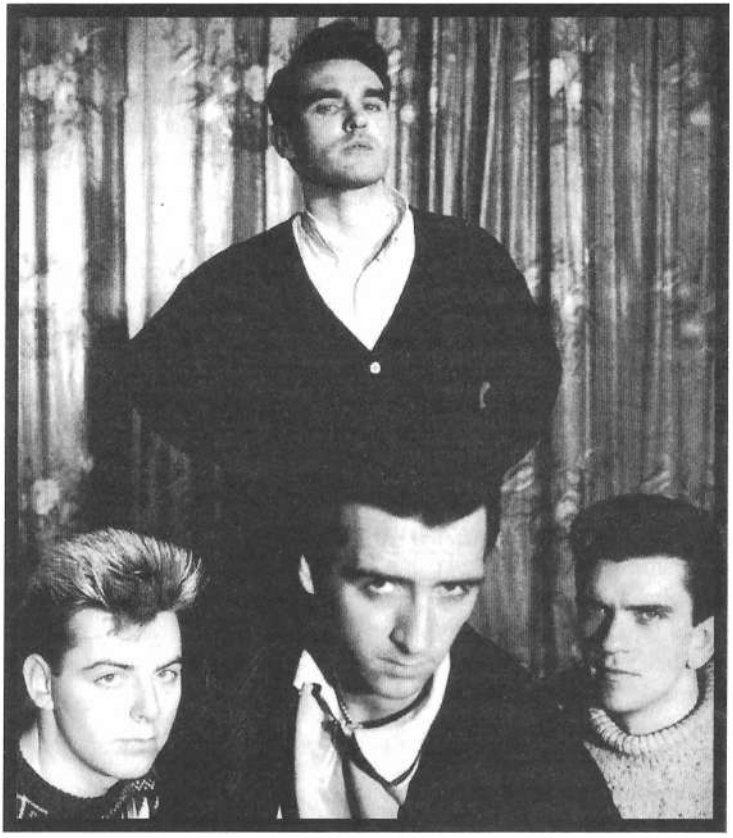

dönüştü, çünkü yaptığı her şarkı, her albüm yok satıyordu.

The Smiths. Benzersiz bir grup. Johnny Marr "20 yıl önce gelsek **The Beatles** kadar büyük olurduk," demişti bir keresinde. Doğrudur. Belki de İngiltere'nin The Beatles'tan sonraki en büyük grubu. Sürmesi mümkün olmayan dahice ve tertemiz bir projeydi. Evet, The Smiths. Çok hoş, çok hoş, çok hoş... Ama belki bir sonraki dünyada.

MORRISSEY'LE KONUŞMALAR

THE SMITHS DÖNEMİ:

The Smiths sizin için ne ifade ediyor?

Soluk almaktan daha temel bir şey- soluk almaktan daha doğal bir şey. Niye burada olduğumu bilmiyorum, yukarı çıkılan bir asansöre tıkılmış gibiyim, seçme hakkım yok.

Bu bir ölüm kalım meselesi. İşte bu kadar ciddiyiz...

Grupta kendinizi ve Johnny Marr'ı nasıl tanımlarsınız?

Ben bir ermiş yaşamı sürüyorum, o ise şeytani bir yaşam. Ve bu kombinasyon harika. Kusursuz.

İdolleriniz olan Oscar Wilde ve James Dean arasında bir bağlantı kurabiliyor musunuz?

James Dean, sanatında dev adımlarla ilerliyor olmasına karşın, inanılmaz bir şekilde mutsuzdu ve lanetlenmiş olduğu belliydi. Bu tam da bir zamanlar Oscar Wilde'ın içinde bulunduğu durumdu. Sokağın köşesinin hemen ardında inanılmayacak kadar kara bir şeyin beklemekte olduğuna dair mistik bir bilgi. Bu şekilde hisseden insanlar son derece özeldir ve sonunda kendilerini hemen her zaman büyük bir belanın içinde bulurlar.

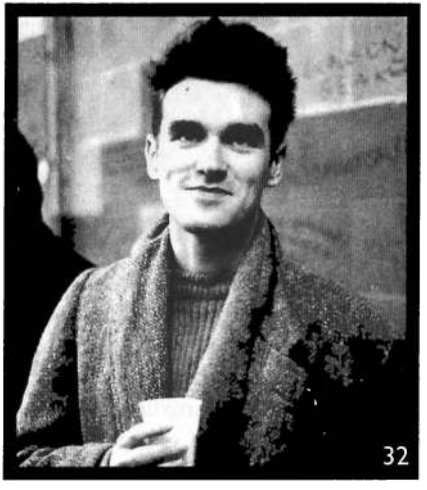

Meat Is Murder'da vejeteryanlığı savunduğunuz gibi eşcinselliği de savunmayı, cinsellik üzerine dolaysız olarak konuşmayı istediğiniz oluyor mu?

Aslında hayır. Bu çok sıkıcı olabilir. "İzin verme çağı" ilgimi çekmiyor, bu türden bir reklam da.

Ama cinselliği oldukça güçlü bir şekilde hissediyorum. Bu yüzden son derece cinsiyet-dışı bir duruşum, insanlara hümanist bir yaklaşımım var. Modern yaşamda öyle çok ayrımlar var ki ihtiyacımız olan en son şey cinsiyetler arasındaki her geçen sene büyüyen uçurum.

Ve o sözümona özgürlükçüler gereksiz bir nefreti akıtıyorlar. Bir tarafta feministler erkeklerin düşman olduklarını, kendilerini öldürdüklerini haykırıyorlar, diğer aşırı uçtaysa maçolar var. Heteroseksüel, bi-seksüel ve homo-seksüel terimlerini benimsemeyi reddediyorum. Herkesin cinsel ihtiyaçları birbirinin aynı. İnsanlar cinseldir.

Aşktan soyutlanmış halde misiniz?

Fiziksel olarak evet, ama aşkın pek çok boyutu vardır. Aşka benzersiz bir bakışım olduğunu hissediyorum, her ne kadar bunu söylemek korkunç bir şekilde kibirli ve gösteriş budalası gibi görünmeme yolaçsa da. Ancak "mutlak aşk" kavramına saplanıp kalan insanların hemen hepsinin genelde son derece sorumsuz ve kendilerini küçümseyen kişiler olmaları komik geliyor.

Bu aşka karşı kısır bir bakış değil mi?

Hayır, ben elinde kırbaçla parklardaki aşıkların tepesine binen kinli ve sapık biriyim

Bir egoist misiniz?

Buna ego denemez aslında. Eğer bir şeylere sahipseniz ve iyi olduğunuzun bilincindeyseniz utangaç olmak ve perdelerin ardına gizlenmek niye? Hiç anlamı yok bunun...

Mutlu olmanızı engelleyen şey ne?

Bilmiyorum. Sanırım hormonlarla ilgili bir şey. Hiç bir fikrim yok.

Nevrozunuz belki?

Bırak da soruyu yanıtlayayım. Tanrım, 1976'dan beri ilk kez bağırdım... İnsanın varoluşundaki mümkün olabilecek her konumu yaşadım ben.

Kauçuk bir paspas üzerinde bir kase dolusu yumurtalı ve sütlü kremayla grup seks yaptınız mı mesela?

Her gün. Çok sıkıcı bir şey.

Başarılı olmak için bir tehdit unsuru olmak gereğini mi hissediyorsunuz?

Hayır, hiç de değil. Eğer tehdit unsuru oluşturmak bir beyninizin olması ve onu kullanmanızsa evet, biz bir tehdit unsuruyuz. Ama eğer bunun dışında bir şey kastediliyorsa, nasıl bir tehdit oluşturabileceğimizi anlayamıyorum doğrusu.

Ucuz basının size saldırmasını nasıl karşılıyorsunuz?

Onlar peşimdeler ve beni rahatsız ediyorlar. Onların gözünde beni diğerlerinden daha tehlikeli kılan şey sakin ve dinsel bir yaşantı sürdürmem. Bir rock'n'roll karakteri değilim. Uyuşturuculardan nefret ediyorum. Sigaradan nefret ediyorum. Cinsel ilişkiye girmiyorum ve son derece sakin bir yaşam tarzım var. Ama aynı zamanda şarkı sözlerimle son derece güçlü fikirler öne sürüyorum ve bu otoriter kişileri rahatsız ediyor. Benim uyuşturucunun ya da alkolün etkisinde olduğumu ve bu fikirlerden zamanla vazgeçeceğimi söyleyemiyorlar. Herhalde benim sekse susamış bir canavar olduğumu düşünüyorlar. Ama bu sorun değil. İstediklerini düşünebilirler. Ben yalnızca kanıtlarla ilgileniyorum ve kişiliğimi zedeleyecek bir kanıt bulamazlar.

Bana saldıran insanları anlayabiliyorum. Eğer biraz zekiyseniz sizi eleştirenleri aptal durumuna düşürme riskini taşırsınız. Bu yüzden insanlar en vahşi tavrı takınma gereksinimindeler, sizden hoşlanıyor olsalar bile. Bu yüzden onlara pek aldırmıyorum.

Lekesiz bir insan olduğumu söylediğim ve bunu sık sık yüksek sesle tekrarladığım için insanların bana saldırmaktan başka seçenekleri kalmıyor. Bu sözleri bir şekilde sindirmeleri gerekiyor.

THE SMITHS SONRASI:

Morrissey, nükteli sözlerin ve latifelerin ardına gizleniyor olabilir misiniz?

Dürüst olmak gerekirse, kendimi nükteci biri olarak görmüyorum. Doğrusu oldukça sıkıcı olduğumu düşünüyorum. Kendimi bir kenara atılmış bir bulaşık bezi gibi hissediyorum aslında. Evet, beni **Primal Scream** gibilerinin yanına koysanız topunu birden çiğ çiğ yerim, bunu inkar etmiyorum. Ama zaten böylelerinin olduğu bir ortamda rekabet söz konusu değil ki. Entelektüel açıdan pop müzikte rekabet diye bir şey kalmadı artık! Herkes öyle sıkıcı ki! *Amansızca* sıkıcı! Sıkıcı olmadığı düşünülenler bile beni can sıkıntısından öldürüyolar. Ve insanlarda herşeyi bağışlayabilirim, sıkıcılık dışında.

Bence pop müzik öldü. Pop müzik sona erdi. Dans müziği popu bitirdi. Ve bunu yalnızca dans müziğinden *nefret ettiğim* için söylemiyorum.

Olgunluk döneminize girdiğiniz söyleniyor.

Bu elbette büyük bir hakaret. Bu hassas yaşta olgun olmak **Doris Day**'in yaşayan en yaşlı bakire olması gibi bir şey. Ama sanırım gerçekten de geçmişimden sıkıldım.

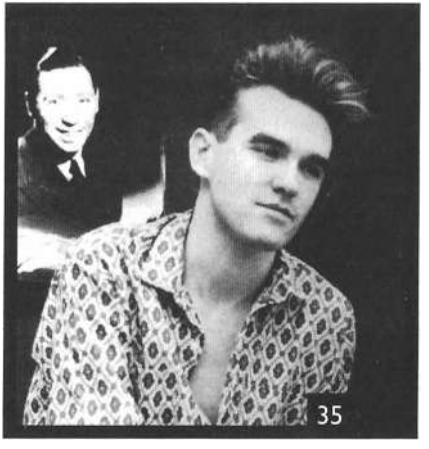

Belki de kaynaklarımı gereğinden fazla kullandım ve şimdi bütün bunlar sona erdi, gerçekten.

The Smiths dönemine gönderme yapmaktan hep kaçındınız. Şimdi bu döneminizle barışık mısınız?

Herkes The Smiths'in

dağılmasından sonra çok az şey yapmış olduğum kanısında, ama eğer iki dönemin döskografisini karşılaştırırsanız ikisinin hemen hemen eşit olduğunu görürsünüz. Bazen The Smiths'den bahsetmekten sıkılıyorum, çünkü sanki **Strangeways Here We Come**'dan sonra bir sallanan sandalyede oturmaktan başka bir şey yapmamışım gibi davranılıyor. Oysa *ilerlemeyi* sürdürdüm.

Aslında bir bölünme olmadı. *Hand In Glove* 'dan en son şarkıma dek bu benim *yaşamım* .

Şimdi geriye dönüp de The Smiths'e baktığınızda gurur duyuyor musunuz?

Yapılan pek çok şey hoşuma gitmiyor. Çıktığımız televizyon programlarından ya da videolardan hoşlanmıyorum, dürüst olmak gerekirse. İçimde gördüğüm şeyden hoşlanmıyorum. Diğer üçünde gördüğüm şeylerden de hoşlanmıyorum. Bunun kaba bir şey olması gerekmiyor. Sevmediğim bazı şarkılar da var. Örneğin *What Difference Does It Make* , şarkının basıldığı gün kendimi çok kötü hissetmiştim. Dönüp geriye baktığımda yaptığımız ve söylediğimiz herşeyin kusursuz olduğunu düşünmüyorum. Ama ürettiklerimizin yarısından fazlası kanımca gerçekten... güzeldi. Bu budalaca bir sözcük mü?

Marr'la görüşmeyi sürdürüyor musunuz? Onunla yeniden çalışır mıydınız?

Evet, onunla görüşüyoruz, ve elbette onunla çalışırdım. Ama şu anda ne ben ne de o bunun için bir sebep görebiliyoruz. Ama onun müziğini yeniden duymayı çok isterdim. Ve bazen şarkılarını pek iyi sözler yazamayan insanlara vermesi üzüyor beni... ha ha!

Eğer yeniden bir araya gelirsek bu Morrissey ve Marr olacak, The Smiths değil.

Şu bir gerçek ki, **Pentangle** dışında hiç bir grubun yeniden bir araya gelmesi işe yaramamıştır.

Henüz gerçekleştirmediğiniz hedefleriniz var mı?

Bir tek yaşamının olmasını isterdim, eğer mümkünse

Aşk yaşamınızı düzene koydunuz mu?

Bunun olmasını bekliyordum, ama gerçekleşmedi. Yanına bile yaklaşamadım. Genelde 21 yaşından sonra insanın yaşamında bir takım şeylerin yerine oturacağına inanılır, ama kaderin tuhaf bir oyunu yüzünden ben hep aynı yol üzerinde kaldım ve bu... beni gerçekten şaşırtıyor.

Çoğu zaman bunun böyle olması gerektiğini hissediyorum. Bir başka insanla birlikte olmak tamamen size bağlı bir şey değil. Ya iki taraf da bunu ister, ya da diğer insan olması gerektiğine karar verir. Ve onlar bu kararı vermiyorlar.

Sanırım 20 yıl kadar önce umutsuzluğa kapılmaktan vazgeçtim. Bunu kabullendim. Ben bir insanım. Dünyada yaşıyorum. Dışarı çıkıyor, bir sürü insanla tanışıyorum, ama asla, asla, asla herhangi bir şey olmuyor.

Oysa ben sıcak bir insanım!! İki ünlem. Herkese sorun! Sanırım ben Tanrı'nın alnına damga vurup başka bir şeyler yapman gerekiyor, mutlu ve tatminkar bir fiziksel ilişki yaşamak için yaratılmadın dediği insanlardan biriyim.

İnsanların özde faşist olduklarına mı inanıyorsunuz?

Evet. Son derece korkunç ya da pesimist biri gibi görünmek istemem ama örneğin siyahlarla beyazların birbirlerini sevmeye başlayacaklarına inanmıyorum. Bence bu asla olmayacak. Fransızlar İngilizleri hiç bir zaman sevmeyecekler. İngilizler Fransızları hiç bir zaman sevmeyecekler. Tünel çökecek.

Tanrı'ya inanıyor musunuz?

İnanmaya çalışıyorum.

ALBÜMLER- YENİ GELENLER İÇİN

The Smiths: Harika şarkılar (*Still Ill, Suffer Little Children, This Charming Man* vs.), tartışmalı mix. Kaçırılmaması gereken ilk albüm... (****)

Hatful Of Hollow: Radyo Session'larının kusursuz kayıtları. Hit şarkılar *William It Was Really Nothing* ve *How Soon Is Now?* ın yanısıra *Accept Yourself, Handsome Devil* vs. Smiths'in ilk dönemini tanımlayan uzun bir çalışma. (*****)

Meat Is Murder: Morrissey bir uzman duyarlılığıyla polemiğe giriyor. Marr müziğine funk'ı, metal'i ve güney rock'ını katıyor. (WEA versiyonunda albüme *How Soon Is Now?* da dahil edilmiş.) (****)

The Queen Is Dead: Başyapıt. İngiltere'nin durumuna değinen belgesel bir drama. Marr'ın o zamana kadarki en etkileyici müziği. Kaçırılmaz. (****)

The World Won't Listen: *Panic, Shoplifters Of The World Unite* ve*You Just Haven't Earned It Yet, Baby* 'yi içeren **Hatful 2**. Kaliteli single'larını avuç avuç dağıtan çılgın bir Smiths. (****)

Strangeways Here We Come: En karanlık şakalar (*Girlfriend In A Coma, Paint A Vulgar Picture*), en tuhaf müzik. *I Won't Share You* belki de en dokunaklı şarkıları. (****)

Louder Than Bombs: The World Won't Listen'ın Amerika için süslenmiş ve çoğaltılmış şekli, *Sheila Take A Bow*

'u, pek çok kaliteli B-yüzü şarkısını ve **Hatful Of Hollow**'un da bir kısmını içeriyor. Titiz olmayanların seçimi. (*****)

Rank: Grubun dağılmasından sonra yayınlanan, **Queen Is Dead** sıralarında kaydedilmiş canlı performans. Grup tam formunda, özellikle Rourke ve Joyce parlıyor. Mutlaka gerekli değil, ama yine de çok hoş. (****)

Best Of The Smiths: The Smiths'i sevmeyen ve anlamayan biri tarafından rastgele sıralanmış parçalar. Gruba gönül vermişlerin protesto edeceği, ancak yeni tanıyanların rahatsızlık duymadan keyif alabileceği ticari amaçlı bir albüm. (**)

Singles: The Smiths'in gerçek bir single grubu olduğunu onaylatan bir toplama albüm. Dönemimizin en iyi pop şarkılarından bazılarını içeren bir başka para tuzağı. (***)

NOT: *Yıldızlar beş üzerinden verilmiştir.*

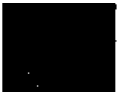

Tuhaf Şeyler

● The Smiths'in ismini **The Fall**'ın lideri Mark E. Smith'ten aldığı söylenir.

● Morrissey 70'lerin sonlarında iki kitap yazmıştı. Biri New York Dolls üzerine bir biyografiydi; diğeriyse "James Dean Is Dead" (James Dean Öldü) adında, varoluşçu bir hava taşıyan bir kitap. Her iki kitap da tükendi ve yayıncının sözlerine bakılırsa yeniden basılmaları pek mümkün görünmüyor.

● Marr'ın gerçek ismi John Maher'di, ancak The Buzzcocks'un bateristi de aynı ismi taşıdığından adını değiştirdi.

● Morrissey şarkılar bestelenirken hemen hiç bir zaman çalışmalara katılmıyordu. Gruptakiler de şarkı sözlerinin nasıl olacağını bilmiyorlardı. Şarkılar kaydediliyor, Morrissey bir kaç gün sonra müziğin üzerine vokali kaydettiği kasetleri getiriyordu.

● *Last Night I Dreamt That Somebody Loved Me* 'nin girişindeki gürültü efekti bir grevin kayıtlarından alınmıştı.

● Marr *This Charming Man* 'i ve *Pretty Girls Make Graves* 'i aynı gecede bestelemişti.

Şarkı Sözleri

DEATH OF A DISCO DANCER

The death of a disco dancer
well, it happens a lot 'round here
and if you think Peace
is a common goal
well, that goes to show
just how little you know
The death of a disco dancer
well, I'd rather not get involved
I never talk to my neighbour
I'd rather not get involved
Love, peace and harmony?
Love, peace and harmony?
Oh, very nice
very nice
very nice
very nice
...but maybe in the next world.

DEATH OF A DISCO DANCER

Bir disko dansçısının ölümü
aslında buralarda hep olur bu
ve eğer Barış'ın
ortak bir hedef olduğunu düşünüyorsanız
aslında bu yalnızca ne kadar
az şey bildiğinizi gösterir
Bir disko dansçısının ölümü
aslında hiç karışmamayı yeğlerim
Komşumla hiç konuşmam
hiç karışmamayı yeğlerim
Sevgi, barış ve uyum?
Sevgi, barış ve uyum?
Ah, çok hoş
çok hoş
çok hoş
çok hoş
...ama belki bir sonraki dünyada.

GIRL AFRAID

Girl afraid
where do his intentions lay?

Or does he even have any?

She says:
"He never really looks at me
I give him every opportunity
in the room downstairs
he sat and stared
in the room downstairs
he sat and stared
I'll never make that mistake again!"

Boy afraid
prudence never pays

and everything she wants costs money

"But she doesn't even LIKE me!
and I know because she said so
in the room downstairs
she sat and stared
in the room downstairs
she sat and stared
I'll never make that mistake again!"

GIRL AFRAID

Korkmuş kız
o çocuğun amaçları ne acaba?

Ya da hatta bir amacı var mı?

Diyor ki:
"Bana doğru dürüst bakmıyor bile
Her fırsatı tanıyorum ona
alt kattaki odada
oturdu ve baktı
alt kattaki odada
oturdu ve baktı
bir daha bu hataya düşmeyeceğim asla!"

Korkmuş delikanlı
ihtiyat fayda sağlamıyor asla

ve o kızın istediği herşey paraya bakıyor

"Ama benden HOŞLANMIYOR bile!
ve bunu biliyorum çünkü bana söyledi
alt kattaki odada
oturdu ve baktı
alt kattaki odada
oturdu ve baktı
bir daha bu hataya düşmeyeceğim asla!"

HEAVEN KNOWS I'M MISERABLE NOW

I was happy in the haze of a drunken hour
but heaven knows I'm miserable now
I was looking for a job, and then I found a job
and heaven knows I'm miserable now
In my life
why do I give valuable time
to people who don't care if I live or die
Two lovers entwined pass me by
and heaven knows I'm miserable now
I was looking for a job, and then I found a job
and heaven knows I'm miserable now
In my life
why do I give valuable time
to people who don't care if I live or die
What she asked of me at the end of the day
Caligula would have blushed
"You've been in the house too long" she said
and I naturally fled
In my life
why do I smile
at people who I'd much rather kick in the eye
I was happy in the haze of a drunken hour
but heaven knows I'm miserable now
"You've been in the house too long" she said
and I naturally fled
In my life
why do I give valuable time
to people who don't care if I live or die

HEAVEN KNOWS I'M MISERABLE NOW

Bir sarhoşluk saatinin belirsizliğinde mutluydum
ama Tanrı biliyor ya şimdi berbat hissediyorum kendimi
Bir iş arıyordum, ve sonra bir iş buldum
ve Tanrı biliyor ya şimdi berbat hissediyorum kendimi
Yaşamımda
niye veriyorum değerli zamanımı
yaşamama ya da ölmeme aldırmayan insanlara
Sarmaş dolaş iki aşık geçti yanımdan
ve Tanrı biliyor ya şimdi berbat hissediyorum kendimi
Bir iş arıyordum, ve sonra bir iş buldum
ve Tanrı biliyor ya şimdi berbat hissediyorum kendimi
Yaşamımda
niye veriyorum değerli zamanımı
yaşamama ya da ölmeme aldırmayan insanlara
Günün sonunda o kızın yapmamı istediği şey karşısında
Caligula'nın bile yüzü kızarırdı
"Bu evde gereğinden fazla kaldın" dedi
ve ben kaçtım doğal olarak
Yaşamımda
niye gülümsüyorum
gözlerine tekme atmayı yeğleyeceğim insanlara
Bir sarhoşluk saatinin belirsizliğinde mutluydum
ama Tanrı biliyor ya şimdi berbat hissediyorum kendimi
"Bu evde gereğinden fazla kaldın" dedi
ve ben kaçtım doğal olarak
Yaşamımda
niye veriyorum değerli zamanımı
yaşamama ya da ölmeme aldırmayan insanlara

HOW SOON IS NOW

I am the son
and the heir
of a shyness that is criminally vulgar
I am son and heir
of nothing in particular

You shut your mouth
how can you say
I go about things the wrong way
I am Human and I need to be loved
Just like everybody else does

I am the son
and the heir
of a shyness that is criminally vulgar
I am son and heir
of nothing in particular

You shut your mouth
how can you say
I go about things the wrong way
I am Human and I need to be loved
Just like everybody else does

There's a club, if you'd like to go
you could meet somebody who really loves you
so you go, and you stand on your own
and you leave on your own
and you go home, and you cry
and you want to die

HOW SOON IS NOW

Ben oğluyum
ve mirasçısıyım
canice bayağı bir utangaçlığın
ben oğlu ve mirasçısıyım
belirli hiç bir şeyin

Sen çeneni kapa
nasıl diyebilirsin
işleri yanlış yaptığımı
ben İnsan'ım ve sevilmeye ihtiyacım var
Tıpkı diğer herkes gibi

Ben oğluyum
ve mirasçısıyım
canice bayağı bir utangaçlığın
ben oğlu ve mirasçısıyım
belirli hiç bir şeyin

Sen çeneni kapa
nasıl diyebilirsin
işleri yanlış yaptığımı
ben İnsan'ım ve sevilmeye ihtiyacım var
Tıpkı diğer herkes gibi

Gitmek istersen bir klüp var
seni gerçekten seven biriyle karşılaşabilirsin
böylece gidiyorsun, ve tek başına duruyorsun
ve tek başına ayrılıyorsun
ve eve gidiyorsun, ve ağlıyorsun
ve ölmek istiyorsun

When you say it's gonna happen "now"
well, what exactly do you mean?
see I've already waited too long
and all my hope is gone.

"Şimdi" olacağını söylerken
peki ama, tam olarak hangi zamandan bahsediyorsun?
görüyorsun ya daha şimdiden gereğinden çok bekledim
ve tüm umudum tükendi.

I KNOW IT'S OVER

Oh Mother, I can feel the soil falling over my head
and as I climb into an empty bed
Oh well. Enough said.
I know it's over- still I cling
I don't know where else I can go
Oh Mother, I can feel the soil falling over my head
see, the sea wants to take me
the knife wants to cut me
do you think you can help me?
Sad veiled bride, please be happy
handsome groom, give her room
loud, loutish lover, treat her kindly
(although she *needs* you
more than she *loves* you)
and I know it's over- still I cling
I don't know where else I can go
I know it's over
and it never really began
but in my heart it was *so real*
and you even spoke to me, and said:
"If you're so funny
then why are you on your own tonight?
and if you're so clever
why are you on your own tonight?
if you're so very entertaining
why are you on your own tonight?
if you're so terribly good looking
then why do you sleep alone tonight?
because tonight is just like any other night
that's why you're on your own tonight
with your triumphs and your charms

I KNOW IT'S OVER

Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı
ve tırmanırken boş bir yatağa
Ah pekala. Yeterince şey söyledim.
Biliyorum sona erdiğini- yine de tutunuyorum
Bilmiyorum nereye gidebilirim başka
Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı
görüyorsun ya, deniz almak istiyor beni
bıçak kesmek istiyor beni
ne dersin, yardım edebilir misin bana?
Kederli duvaklı gelin, lütfen mutlu ol
yakışıklı güvey, yer aç ona
gürültücü, hoyrat aşık, iyi davran ona
(her ne kadar sana olan *ihtiyacı*
sana olan *aşkından* fazla olsa da)
ve biliyorum sona erdiğini- yine de tutunuyorum
Bilmiyorum nereye gidebilirim başka
Biliyorum sona erdiğini
ve gerçekte hiç başlamadı aslında
ama yüreğimde *öyle gerçekti ki*
ve hatta benimle konuştun, ve dedin ki:
"Eğer o kadar komiksen
o halde niye tek başınasın bu gece?
ve o kadar akıllıysan
niye tek başınasın bu gece?
o kadar çok eğlenceliysen
niye tek başınasın bu gece?
o kadar korkunç yakışıklıysan
o halde niye tek başına uyuyorsun bu gece?
çünkü bu gece tıpkı herhangi bir başka gece gibi
işte o yüzden tek başınasın bu gece
zaferlerinle ve cazibenle

while they are in each other's arms ..."
It's so easy to laugh
it's so easy to hate
it takes strength to be gentle and kind
it's so easy to laugh
it's so easy to hate
it takes guts to be gentle and kind
love is Natural and Real
but not for you, my love
not tonight, my love
love is Natural and Real
but not for such as you and I, my love
Oh Mother, I can feel the soil falling over my head
Oh Mother, I can feel the soil falling over my head
Oh Mother, I can feel the soil falling over my head
Oh Mother, I can feel the soil falling over my head
Oh Mother, I can feel the soil falling over my head

onlar uyurlarken birbirlerinin kollarında ..."
Gülmek öyle kolay ki
nefret etmek öyle kolay ki
güç ister kibar ve iyi olmak
gülmek öyle kolay ki
nefret etmek öyle kolay ki
cesaret ister kibar ve iyi olmak
aşk Doğaldır ve Gerçektir
ama senin için değil, aşkım
bu gece değil, aşkım
aşk Doğaldır ve Gerçektir
ama senin ve benim gibiler için değil, aşkım
Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı
Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı
Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı
Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı
Ah Anne, hissedebiliyorum başımın üzerine düşen toprağı

I WANT THE ONE I CAN'T HAVE

On the day that your mentality
catches up with your biology

I want the one I can't have
and it's driving me mad
it's written all over my face

A double-bed
and a stalwart lover, for sure
these are the riches of the poor

I want the one I can't have
and it's driving me mad
it's written all over my face

A tough kid who sometimes swallows nails
raised on Prisoner's Aid
he killed a policeman when he was
thirteen
and somehow that really impressed
me
it's written all over my face

On the day that your mentality
catches up with your biology

And if you ever need self-validation
just meet me in the alley by the
railway-station
it's written all over my face

I WANT THE ONE I CAN'T HAVE

Zihniyetinin
biyolojine yetiştiği gün

Sahip olamayacağım kişiyi istiyorum
ve bu çıldırtıyor beni
tüm suratımdan okunuyor

İki kişilik bir yatak
ve gürbüz bir aşık, kesinlikle
bunlar fakirlerin hazineleridir işte

Sahip olamayacağım kişiyi istiyorum
ve bu çıldırtıyor beni
tüm suratımdan okunuyor

Arada sırada çivi yutan sert bir delikanlı
mahkum maaşıyla büyümüş
on üç yaşındayken bir polisi
öldürmüş
ve bu her nasılsa gerçekten etkiledi
beni
tüm suratımdan okunuyor

Zihniyetinin
biyolojine yetiştiği gün

Ve eğer kendini onaylama gereksinimi duyarsan
benimle istasyonun yanındaki dar sokakta
buluş yeter
tüm suratımdan okunuyor

LAST NIGHT I DREAMT THAT SOMEBODY LOVED ME

Last night I dreamt
that somebody loved me
no hope- but no harm
just another false alarm
Last night I felt
real arms around me
no hope- no harm
just another false alarm
so, tell me how long
before the last one?
and tell me how long
before the right one?
this story is old- I KNOW
but it goes on
this story is old- I KNOW
but it goes on

LAST NIGHT I DREAMT THAT SOMEBODY LOVED ME

Dün gece düşledim
birinin beni sevdiğini
umut yoktu- ama zarar da yoktu
yalnızca bir başka yanlış alarm
Dün gece hisettim
gerçek kolları beni saran
umut yoktu- zarar yoktu
yalnızca bir başka yanlış alarm
öyleyse, söyle bana daha ne kadar var
sonuncu kişiye dek?
ve söyle bana daha ne kadar var
doğru kişiye dek?
bu öykü eski- BİLİYORUM
ama sürüp gidiyor
bu öykü eski- BİLİYORUM
ama sürüp gidiyor

NOWHERE FAST

I'd like to drop my trousers to the world
I am a man of means (of slender means)
each household appliance
is like a new science in my town
and if the day came when I felt a
natural emotion
I'd get such a shock I'd probably jump
in the ocean
and when a train goes by
it's such a sad sound

I'd like to drop my trousers to the Queen
every sensible child will know what this means
the poor and the needy
are selfish and greedy on her terms
and if the day came when I felt a
natural emotion
I'd get such a shock I'd probably jump
in the ocean
and when a train goes by
it's such a sad sound

And when I'm lying in my bed
I think about life
and I think about death
and neither one particularly appeals to me
and if the day came when I felt a
natural emotion
I'd get such a shock I'd probably lie
in the middle of the street and die
I'd lie down and die

NOWHERE FAST

Dünyaya karşı pantalonumu indirmek isterdim
Ben varlıklı bir adamım (yetersiz bir varlık)
her ev aleti
yeni bir bilim gibidir benim kasabamda
ve eğer doğal bir duygu hissettiğim
gün gelip çatsaydı
öyle bir şok yaşardım ki büyük olasılıkla
okyanusa atlardım
ve bir tren geçip gittiğinde
ne hüzünlü sestir o

Kraliçenin önünde pantalonumu indirmek isterdim
her aklı başında çocuk bilecektir bunun anlamını
yoksullar ve muhtaçlar
bencil ve açgözlüdür onun konuşmalarında
ve eğer doğal bir duygu hissettiğim
gün gelip çatsaydı
öyle bir şok yaşardım ki büyük olasılıkla
okyanusa atlardım
ve bir tren geçip gittiğinde
ne hüzünlü sestir o

Ve yatağıma uzandığımda
yaşamı düşünürüm
ve ölümü düşünürüm
ve hiç biri özellikle gitmez hoşuma
ve eğer doğal bir duygu hissettiğim
gün gelip çatsaydı
öyle bir şok yaşardım ki büyük olasılıkla uzanırdım
sokağın ortasına ve ölürdüm
uzanırdım ve ölürdüm

PLEASE, PLEASE, PLEASE, LET ME GET WHAT I WANT

Good times for a change
See, the luck I've had
would make a good man
turn bad

So please please please
let me, let me, let me
let me get what I want
this time

Haven't had a dream in a long time
See, the life I've had
would make a good man bad

So for once in my life
let me get what I want
Lord knows it will be the first time
Lord knows it will be the first time

PLEASE, PLEASE, PLEASE, LET ME GET WHAT I WANT

İyi zamanlar bir değişiklik olarak
Görüyorsun ya, sahip olduğum şans
iyi bir adamı
kötüleştirirdi

Bu yüzden lütfen lütfen lütfen
bırak, bırak, bırak
elde edeyim istediğim şeyi
bu kez

Uzun süredir düş görmüyorum
Görüyorsun ya, yaşadığım yaşam
iyi bir adamı kötü yapardı

Bu yüzden yaşamımda bir kez olsun
bırak elde edeyim istediğim şeyi
Tanrı biliyor ya ilk kez olacak bu
Tanrı biliyor ya ilk kez olacak bu

PRETTY GIRLS MAKE GRAVES

Upon the sand, upon the bay
"There is a quick and easy way" you say
before you illustrate
I'd rather state:

"I'm not the man you think I am
I'm not the man you think I am"

And Sorrow's native son
he will not smile for anyone

And pretty girls make graves

End of the pier, end of the bay
you tug my arm and say: "Give in to lust,
give up to lust, oh heaven knows we'll
soon be dust..."

But I'm not the man you think I am
I'm not the man you think I am

And Sorrow's native son
he will not rise for anyone

And pretty girls make graves

I could have been wild and I could have been free
but Nature played this trick on me

PRETTY GIRLS MAKE GRAVES

Kumlarda, körfezde
"Hızlı ve rahat bir yol var" diyorsun
örneklerle anlatmandan önce
şunu söylemeyi tercih ederim:

"Ben olduğumu sandığın adam değilim
Ben olduğumu sandığın adam değilim"

Ve Keder'in yerli oğlu
gülümsemez kimse için

Ve tatlı kızlar mezar yaparlar

İskelenin sonu, körfezin sonu
kolumu şiddetle çekip konuşuyorsun: "Teslim ol şehvete,
teslim et kendini şehvete, ah tanrı biliyor ya toza dönüşeceğiz
kısa süre içinde..."

Ama ben olduğumu sandığın adam değilim
Ben olduğumu sandığın adam değilim

Ve Keder'in yerli oğlu
ayağa kalkmaz kimse için

Ve tatlı kızlar mezar yaparlar

Vahşi olabilirdim ve özgür olabilirdim
ama Doğa bu oyunu oynadı bana

She wants it Now
and she will not wait
but she's too rough
and I'm too delicate

Then, on the sand
another man, he takes her hand
a smile lights up her stupid face
(and well it would)

I lost my faith in Womanhood
I lost my faith in Womanhood
I lost my faith

O Şimdi istiyor bunu
ve beklemeyecek
ama o çok kaba
ve ben çok narinim

Sonra, kumsalda
bir başka adam, tutuyor elini
bir gülümseme aydınlatıyor budala suratını
(ve evet, bu olacaktı zaten)

Kadınlığa olan inancımı yitirdim
Kadınlığa olan inancımı yitirdim
İnancımı yitirdim

SOME GIRLS ARE BIGGER THAN OTHERS

From the ice-age to the dole-age
there is but one concern
and I have just discovered:
some girls are bigger than others
some girls are bigger than others
some girls' mothers are bigger than others girls' mothers

As Anthony said to Cleopatra
as he opened a crate of ale:
some girls are bigger than others
some girls are bigger than others
some girls' mothers are bigger than others girls' mothers

SOME GIRLS ARE BIGGER THAN OTHERS

Buz çağından keder çağına dek
yalnızca bir tek sorun var
ve henüz yeni keşfettim:
bazı kızlar diğerlerinden daha büyüktür
bazı kızlar diğerlerinden daha büyüktür
bazı kızların anneleri diğer kızların annelerinden daha büyüktür

Anthony'nin Cleopatra'ya söylediği gibi
bir bira fıçısını açarken:
bazı kızlar diğerlerinden daha büyüktür
bazı kızlar diğerlerinden daha büyüktür
bazı kızların anneleri diğer kızların annelerinden daha büyüktür

STILL ILL

I decree today that life
is simply taking and not giving
England is mine and it owes me a living
ask me why, and I'll spit in your eye
ask me why, and I'll spit in your eye
but we cannot cling to the old dreams anymore
no, we cannot cling to those dreams

Does the body rule the mind
or does the mind rule the body?
I dunno...

Under the iron bridge we kissed
and although I ended up with sore lips
it just wasn't like the old days anymore
no, it wasn't like those days
am I still ill?

Does the body rule the mind
or does the mind rule the body?
I dunno...

STILL ILL

Bugün yaşamın yalnızca aldığı
ve vermediği hükmüne varıyorum
İngiltere benimdir ve bir yaşam borcu var bana
nedenini sorarsan bana tükürürüm gözüne
nedenini sorarsan bana tükürürüm gözüne
ama artık eski düşlere tutunamayız daha fazla
hayır, tutunamayız artık o düşlere

Beden mi yönetir zihni
yoksa zihin mi yönetir bedeni?
Bilmiyorum...

Demir köprünün altında öpüştük
ve dudaklarımın ağrımasına karşın sonunda
eski günlerdeki gibi değildi artık
hayır, eski günlerdeki gibi değildi
hasta mıyım hâlâ?

Beden mi yönetir zihni
yoksa zihin mi yönetir bedeni?
Bilmiyorum...

Ask me why, and I'll die
ask me why, and I'll die
and if you must go to work tomorrow
well, if I were you I wouldn't bother
for there are brighter sides to life
and I should know because I've seen them
but not very often...
under the iron bridge we kissed
and although I ended up with sore lips
it just wasn't like the old days anymore
no, it wasn't like those days
am I still ill?

Nedenini sorarsan bana ölürüm
nedenini sorarsan bana ölürüm
ve eğer yarın işe gitmek zorundaysan
senin yerinde olsam uğraşmazdım aslına bakarsan
çünkü yaşamın daha parıltılı tarafları var
ve ben bunları bilirim çünkü gördüm
çok sık olmasa da...
demir köprünün altında öpüştük
ve dudaklarımın ağrımasına karşın sonunda
eski günlerdeki gibi değildi artık
hayır, eski günlerdeki gibi değildi
hasta mıyım hâlâ?

THE HEADMASTER RITUAL

Belligerent ghouls
run Manchester schools
spineless swines
cemented minds
Sir leads the troops
jealous of youth
same old suit since 1962
he does the military two-step
down the nape of my neck
I wanna go home
I don't want to stay
give up education
as a bad mistake
mid-week on the playing fields
Sir thwacks you on the knees
knees you in the groin
elbow in the face
bruises bigger than dinner plates
I wanna go home
I don't want to stay

THE HEADMASTER RITUAL

Kavgacı gülyabaniler
yönetiyor Manchester okullarını
yüreksiz domuzlar
betonlaşmış zihinler
Sör yönetiyor taburları
gençliği kıskanarak
1962'den beri aynı eski takım elbise
asker dansı yapıyor
boynumun ensesinden aşağı
eve gitmek istiyorum
kalmak istemiyorum
vazgeçiyorum öğrenimden
kötü bir hata olduğunu düşünerek
hafta ortasında oyun sahalarında
Sör pat küt vuruyor dizlerine
kasıklarına dizini geçiriyor
suratına dirseğini
yemek tabaklarından daha büyük çürükler
eve gitmek istiyorum
kalmak istemiyorum

Belligerent ghouls
run Manchester schools
spineless bastards all
Sir leads the troops
jealous of youth
same old jokes since 1902
he does the military two-step
down the nape of my neck
I wanna go home
I don't want to stay
give up life as a bad mistake
please excuse me from gym
I've got this terrible cold coming on
he grabs and devours
he kicks me in the showers
kicks me in the showers
and he grabs and devours
I wanna go home
I don't want to stay

Kavgacı gülyabaniler
yönetiyor Manchester okullarını
yüreksiz piçler hepsi
Sör yönetiyor taburları
kıskanarak gençliği
1902'den beri aynı eski şakalar
asker dansı yapıyor
boynumun ensesinden aşağı
eve gitmek istiyorum
kalmak istemiyorum
vazgeçiyorum yaşamdan
kötü bir hata olduğunu düşünerek
beden eğitimi dersine girmememe izin verin
korkunç bir nezleye yakalanmak üzereyim
yakalıyor ve yutuyor
duşlarda tekmeliyor beni
duşlarda tekmeliyor beni
ve yakalıyor ve yutuyor
eve gitmek istiyorum
kalmak istemiyorum

THERE'S A LIGHT THAT NEVER GOES OUT

Take me out tonight
where there's music and there's people
who are young and alive
driving in your car
I never never want to go home
because I haven't got one anymore
take me out tonight
because I want to see *people* and I
want to see *lights*
driving in your car
oh please don't drop me home
because it's not *my* home, it's *their*
home, and I'm welcome no more
and if a double-decker bus
crashes into us
to die by your side
such a heavenly way to die
and if a ten ton truck
kills the both of us
to die by your side
the pleasure and the privilege is mine
take me out tonight
oh take me anywhere, I don't care
and in the darkened underpass
I thought *Oh God, my chance has come at last*
(but then a strange fear gripped me and I just couldn't ask)
take me out tonight
take me anywhere, I don't care
just driving in your car
I never never want to go home
because I haven't got one I haven't got one

THERE'S A LIGHT THAT NEVER GOES OUT

Dışarı çıkar beni bu gece
müziğin ve genç, canlı insanların
olduğu yerlere
arabanda giderken
asla asla gitmek istemiyorum eve
çünkü evim yok benim şimdiden sonra
dışarı çıkar beni bu gece
çünkü görmek istiyorum *insanları*
ve görmek istiyorum *ışıkları*
arabanda giderken·
ah lütfen bırakma beni evime
çünkü orası *benim* evim değil, *onların*
evi, ve artık hoş karşılanmıyorum orada
ve eğer iki katlı bir otobüs
çarparsa bize
yanında ölmek
öyle cennetsi bir ölüm şeklidir ki
ve eğer on tonluk bir kamyon
öldürürse ikimizi de
yanında ölmek
zevki ve ayrıcalığı benimdir
dışarı çıkar beni bu gece
ah herhangi bir yere götür beni, umurumda değil
ve kararmış alt geçitte
Ah Tanrım, benim de şansım döndü sonunda diye düşündüm
(ama sonra tuhaf bir korku ele geçirdi beni ve teklif edemedim bir türlü)
dışarı çıkar beni bu gece
herhangi bir yere götür, umurumda değil
yalnızca giderken arabanda
asla asla gitmek istemiyorum eve
çünkü evim yok benim evim yok benim

THIS CHARMING MAN

Punctured bicycle on a hillside desolate
Will nature make a man of me yet?

Then in this charming car this charming man

Why pamper life's complexities
when the leather runs smooth
on the passenger seat?

I would go out tonight
but I haven't got a stitch to wear
This man said "It's gruesome
that someone so handsome should care"

A jumped-up pantry boy
who never knew his place
He said "Return the ring"
(he knows so much about these things)

This charming man, this charming man

I would go out tonight
but I haven't got a stitch to wear
This man said "It's gruesome
that someone so handsome should care"

A jumped-up pantry boy
who never knew his place
He said "Return the ring"
(he knows so much about these things)

THIS CHARMING MAN

Lastiği delinmiş bisiklet ıssız bir yamaçta
Doğa adam edebilir mi beni hâlâ?

Sonra bu çekici arabanın içinde bu çekici adam

Yaşamın karmaşıklıklarını şımartmak niye
dümdüz akarken deri
şöförün yanındaki koltukta?

Bu akşam dışarı çıkmak istiyordum
ama yok giyecek hiç bir şeyim
Bu adam dedi ki "Bu çok korkunç
bunu dert etmesi böyle yakışıklı birinin"

Kendini beğenmiş bir kiler çocuğu
asla bilmeyen seviyesini
Bana dedi ki "Geri ver yüzüğü"
(o bu konularda çok şey bilir)

Bu çekici adam, bu çekici adam

Bu akşam dışarı çıkmak istiyordum
ama yok giyecek hiç bir şeyim
Bu adam dedi ki "Bu çok korkunç
bunu dert etmesi böyle yakışıklı birinin"

Kendini beğenmiş bir kiler çocuğu
asla bilmeyen seviyesini
Bana dedi ki "Geri ver yüzüğü"
(o bu konularda çok şey bilir)

UNHAPPY BIRTHDAY

I've come to wish you an unhappy birthday
I've come to wish you an unhappy birthday
because you're evil
and you lie
and if you should die
I may feel slightly sad
(but I won't cry)
Loved and lost
and some may say
when usually it's Nothing
surely you're happy
it should be this way?
I say "No, I'm gonna kill my dog"
and: "May the lines sag heavy
and deep tonight"
I've come to wish you an unhappy birthday
I've come to wish you an unhappy birthday
because you're evil
and you lie
and if you should die
I may feel slightly sad
(but I won't cry)
Loved and lost
some people say
when usually it's Nothing
surely you're happy
it should be this way?
I said "No,"
and then I shot myself
so, drink, drink, drink
and be ill tonight

UNHAPPY BIRTHDAY

Sana doğum günün kutlu olmasın demeye geldim
Sana doğum günün kutlu olmasın demeye geldim
çünkü sen kötüsün
ve yalan söylüyorsun
ve ölsen
belki biraz üzülürüm
(ama ağlamam)
Sevdim ve yitirdim
ve bazıları diyebilir ki
genelde Hiçbirşeyse
elbette mutlusundur
böyle olmasına?
Ben derim ki "Hayır, köpeğimi öldüreceğim"
ve: "Satırlar ağır ve
derin çeksin bu gece"
Sana doğum günün kutlu olmasın demeye geldim
Sana doğum günün kutlu olmasın demeye geldim
çünkü sen kötüsün
ve yalan söylüyorsun
ve ölsen
belki biraz üzülürüm
(ama ağlamam)
Sevdim ve yitirdim
ve bazıları diyor ki
genelde Hiçbirşeyse
elbette mutlusundur
böyle olmasına?
Dedim ki "Hayır,"
ve sonra vurdum kendimi
öyleyse iç, iç, iç
ve kus bu gece

from the one you left behind
from the one you left behind
from the one you left behind
from the one you left behind

geride bıraktığın kişi yüzünden
geride bıraktığın kişi yüzünden
geride bıraktığın kişi yüzünden
geride bıraktığın kişi yüzünden

VICAR IN A TUTU

I was minding my business
lifting some lead off
the roof of the Holy Name church
it was worthwhile living a laughable life
just to set my eyes on the blistering sight
of a vicar in a tu-tu
he's *not* strange
he just wants to live his life this way
A scanty bit o' a thing
with a decorative ring
that wouldn't cover the head of a child
as Rose collects the money in a cannister
who comes sliding down the bannister
the vicar in a tu-tu
he's *not* strange
he just wants to live his life this way
The monkish monsignor
with a head full of plaster
said: "*My man, get your vile soul dry-cleaned* "
as Rose counts the money in the cannister
as natural as rain
he dances again
vicar in a tu-tu
The next day in the pulpit
with Freedom and Ease
combatting *ignorance, dust and disease*
as Rose counts the money in the cannister
as natural as rain
he dances again
the fabric of a tu-tu
any man could get used to
and I am a living sign.

VICAR IN A TUTU

Kendi işime bakıyordum
Holy Name kilisesinin çatısından
biraz kurşun kazıyordum
yaşanmaya değerdi gülünç bir yaşam
yalnızca gözlerimi o sersemletici görüntüsüne çevirebilmek
balerin etekliği içindeki bir kilise papazının
o tuhaf *değildir*
yalnızca yaşamını bu şekilde yaşamak istiyor
dar bir şeydi
bir çocuğun kafasını bile örtemeyecek
süslü bir halkayla birlikte
Rose'un teneke bir çay kutusuyla, trabzandan kayıp
İnerek para toplaması gibi
balerin etekliği içindeki kilise papazı
o tuhaf *değildir*
yalnızca yaşamını bu şekilde yaşamak istiyor
Keşiş gibi bir monsenyör
sıvayla kaplı kafasıyla
dedi ki: "*Adamım, kirli ruhunu kuru temizlemeciye ver* "
Rose'un teneke çay kutusundaki parayı sayması gibi
Yağmur kadar doğal bir şekilde
dansediyor yeniden
balerin etekliği içindeki kilise papazı
Ertesi gün kürsüde
Özgürlük'le ve Rahatlık'la
cehalete, toza ve hastalığa karşı savaşarak
Rose'un teneke bir çay kutusundaki parayı sayması gibi
Yağmur kadar doğal bir şekilde
dansediyor yeniden
bir balerin etekliğinin kumaşına
herhangi bir adam alışabilir
ve ben canlı bir kanıtım.

WELL I WONDER

Well I wonder
do you hear me when you sleep?
I hoarsely cry

Well I wonder
do you see me when we pass?
I half-die

Please keep me in mind
Please keep me in mind

Gasping- but somehow still alive
this is the fierce last stand of all I am

Gasping- dying- but somehow still alive
this is the final stand of all I am

Please keep me in mind

WELL I WONDER

Doğrusu merak ediyorum
uykunda işitiyor musun beni?
boğuk sesle ağlıyorum

Doğrusu merak ediyorum
birbirimizin yanından geçerken görüyor musun beni?
yarı yarıya ölüyorum

Lütfen aklında tut beni
Lütfen aklında tut beni

Nefesim kesiliyor- ama her nasılsa sağım hâlâ
bu olduğum herşeyin ateşli son karşı koyuşu

Nefesim kesiliyor- ölüyorum- ama her nasılsa sağım hâlâ
bu olduğum herşeyin en son karşı koyuşu

Lütfen aklında tut beni

YOU'VE GOT EVERYTHING NOW

As merry as the days were long
I was right and you were wrong
back at the old gray school
I would win and you would lose
but you've got everything now
you've got everything now
and what a terrible mass I've made of my life
oh what a mess I've made of my life
no, I've never had a job
because I've never wanted one
I've seen you smile
but I've never really heard you laugh
so who is rich and who is poor?
I cannot say
you are your Mother's only son
and you're a desperate one
but I don't want a lover
I just want to be seen
in the back of your car

YOU'VE GOT EVERYTHING NOW

Günler uzun oldukları kadar neşeliyken
ben haklıydım ve sen haksızdın
eski gri okulun zamanında
ben kazanırdım ve sen kaybederdin
ama şimdi herşeyin var
şimdi herşeyin var
ve ben nasıl korkunç bir karmaşaya dönüştürdüm yaşamımı
ah nasıl bir karmaşaya dönüştürdüm yaşamımı
hayır, asla bir işim olmadı
çünkü asla istemedim bir işe sahip olmayı
gülümserken gördüm seni
ama gerçekten kahkaha atarken görmedim
öyleyse kim zengin ve kim yoksul?
bilemem
sen Anne'nin tek oğlusun
ve umutsuz bir insansın
ama ben bir aşık istemiyorum
yalnızca görülmek istiyorum
arabanın arka koltuğunda

A friendship sadly lost?
well this is true
and yet, it's false
did I ever tell you, by the way
I never did like your face
but you've got everything nou
you've got everything now
and what a terrible mass I've made of my life
oh what a mess I've made of my life
no, I've never had a job
because I'm too shy
I've seen you smile
but I've never really heard you laugh
so who is rich and who is poor?
I cannot say
you are your Mother's only son
and you're a desperate one
but I don't want a lover
I just want to be tied
to the back of your car
to the back of your car
to the back of your car
to the back of your car
to the back of your car

Ne yazık ki yitirilmiş bir dostluk?
evet bu doğru
ve aynı zamanda, yanlış da
sana hiç söyledim mi, bu arada
suratını aslında hiç sevmediğimi
ama şimdi herşeyin var
şimdi herşeyin var
ve ben nasıl korkunç bir karmaşaya dönüştürdüm yaşamımı
ah nasıl bir karmaşaya dönüştürdüm yaşamımı
hayır, asla bir işim olmadı
çünkü fazla utangaçım
gülümserken gördüm seni
ama gerçekten kahkaha atarken görmedim
öyleyse kim zengin ve kim yoksul?
bilemem
sen Anne'nin tek oğlusun
ve umutsuz bir insansın
ama ben bir aşık istemiyorum
yalnızca bağlanmak istiyorum
arabanın arkasına
arabanın arkasına
arabanın arkasına
arabanın arkasına
arabanın arkasına

İçindekiler

Bir Sonraki Dünyanın Grubu / 5
Morrisey'le Konuşmalar / 32
Albümler - Yeni Gelenler İçin / 38
Tuhaf Şeyler / 40
Şarkı Sözleri / 41
- Death Of A Disco Dancer / 42
- Firl Afraid / 44
- Heaven Knows I'm Miserable Now / 46
- How Soon Is Now / 48
- I Know It's Over / 52
- I Want The One I Can't Have / 56
- Last Night I Dream That Somebody Loved Me / 58
- Nowhere Fast / 60
- Please, Please, Please, Let Me Get What I Want / 62
- Pretty Girls Make Graves / 64
- Some Girls Are Bigger Than Others / 68
- Still Ill / 70
- The Headmaster Ritual / 74
- There's A Light That Never Goes Out / 78
- This Charming Man / 80
- UnHappy Birthday / 82
- Vicar In A Tutu / 86
- Well I Wonder / 88
- You've Got Everything Now / 90

The Smiths. Benzersiz bir grup. Johnny Marr "20 yıl önce gelsek The Beatles kadar büyük olurduk," demişti bir keresinde. Doğrudur. Belki de İngiltere'nin The Beatles'tan sonraki en büyük grubu. Sürmesi mümkün olmayan dahice ve tertemiz bir projeydi. Evet, The Smiths.
Çok hoş, çok hoş, çok hoş...
Ama belki bir sonraki dünyada.

ISBN 975-7437-24-7
9 789757 437246